

Benyújtották a Marosvásárhely–Nyárádszereda autópálya-szakasz iratcsomóját

Egy lépéssel a tenderkiírás felé

Az A3-as erdélyi autópálya Nyárádtő–Marosvásárhely közötti szakasza

Fotó: Nagy Tibor (archív)

December 21-én az Országos Közúti Infrastruktúra-fejlesztési Hatóság (CNAIR) benyújtotta a tenderkiíráshoz szükséges dokumentumcsomagot az Országos Közbeszerzési Hivatalhoz. Ezáltal a bürokratikus ügyintézés terén egy lépéssel közelítettek az A8-as autópálya első két szakaszának a tervezési és kivitelezési munkálataihoz szükséges pályázati kiíráshoz.

Szer Pálosy Piroska

A Marosvásárhely – Târgu Neamț autópálya két kezdő szakasza közül az egyes szakasz a Marosvásárhely–Nyárádszereda közötti és az A3-as erdélyi autópályára való 2,4 kilométeres csatlakozással összesen 24,4 km hosszúságú, a harmadik szakasz, a Leghin – Târgu Neamț közötti pedig 29,91 km.

Megkeresésünkre a Brassói Regionális Útügyi Igazgatóság sajtóképviseelője, *Elekes Róbert* azokról a lépésekről tájékoztatott, amelyek egy hasonló munkát dokumentációjának az összeállításához szükségesek.

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron!

Hogy senki ne maradjon ajándék nélkül karácsonykor

Idén is megszervezte a rászorulókat segítő jótékonyági akcióját a Nyárádszeredai Önkéntes Tűzoltó Egyesület. A múlt héten kevesebb családhoz tudtak eljutni, de remélhetőleg minden rászorulóknak jutott ajándék az ünnepre – hangzott el az értékelés során.

4.

Mintaadó épületek, kimagasló alkotások

Ötödik alkalommal tartottak tartalmas, adatokban és újdonságokban gazdag építészettörténeti tanácskozást december 3-án a marosvásárhelyi Kultúrpalota kistermében mintaadó, kimagasló építészeti alkotásokról, erdélyi és határon túli előadók részvételével.

5.

Városi néptáncszínház lesz a Bekecs

Nemrég ünnepelte fennállása 15. évfordulóját a nyárádszerdai Bekecs Néptáncegyüttes, amely ma már bejegyzett néptáncszínházként működik. Az ünnepi előadás előtt hallhattuk, hogy „a Bekecs múltjának és jelenének tartópillére a kulturális értékek beépítése a jelenkori ember értékrendjébe...”

6.

Minden kedves ügyfelének Istentől megáldott kellemes karácsonyt és boldog új évet kíván az Optica Optofarm!

www.optofarm.ro

Aktuális

Karácsonyi mérleg

Mózes Edith

Ferenc pápa „harmadik világháborúról” beszélt vasárnapi beszédében. Békefelhívásában a karácsonyt sötétben, hidegben, ott-honuktól távol töltő ukránokat helyezte az első helyre, és az értelmetlen háború azonnali leállítását szorgalmazta. Az egyházfő szerint a betlehemi kisded születése a fény és a béke útját jelölte ki, de a mai világ „más logikát” követ.

A harmadik világháború helyszínei között említette Szíriát, Libanont, az afrikai Száhel övezetét, ugyanakkor tartós tűzszünetet kért Jemenben, megbékélést Mianmarban, a vérontás befejezését Iránban, a politikai és társadalmi feszültségek megoldását a dél-amerikai kontinensen, a párbeszéd és a kölcsönös bizalom újraindítását az izraeliek és palesztinok között. A közel-keleti keresztény közösségek támogatását és a vallások közötti testvéri együttélést is szorgalmazta. Emlékeztetett, hogy Betlehem neve a „kenyér házá” jelenti, és ma, miközben emberek, gyerekek éheznek szerte a világon, hatalmas mennyiségű élelmiszert dobnak ki, és rengeteget költenek fegyverekre.

Üzent a román államfő is, aki együttérzésről, szolidaritásról, egységről beszélt. Amit remélhetőleg – vele együtt – megszívlelnék az ország vezetői is.

Nem csitul a politikai csatározás sem, az egyik USR-s képviselő azt állítja, hogy a PSD és PNL csúfot űz az emberekből.

(Folytatás a 3. oldalon)

CCCCC.CCCCC

DECEMBER

27., kedd

A Nap kel

8 óra 5 perckor,

lenyugszik

16 óra 41 perckor.

Az év 361. napja,

hátravan 4 nap.

✧Isten éltesse!

Ma JÁNOS,

holnap KAMILLA napja.

KAMILLA: a latin Camillus nő

párja, jelentése: nemesi születésű

gyermek, aki az isteneknek bemu-

tatott áldozásoknál szolgál.

IDŐJÁRÁS

Felhős égbolt, ködképződés

Hőmérséklet:

max. 8 °C; min. 0 °C

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő

hónapra a Népújság szerkesztőségében:

Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,

2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között,

szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Sízési lehetőségek

Az enyhe téli időjárás miatt a téli sportokat kedvelők közeli-
lünkben a Madarasi Hargitán sízhetnek, ahol a pályán a
műhóréteg vastagsága mintegy 30 cm. Két kezdő és egy
haladó szintű pálya használható 10-16 és 18-21 óra között;
a téli vakációban megszakítás nélkül üzemeltetik a pályá-
kat. Maroshévízen 10 és 18 óra között két, gyerekeknek és
kezdőknek kialakított pálya, a könnyű Bradu és a közepes
Mágherus használható.

**Újabb állatok érkeztek
a marosvásárhelyi állatkertbe**

Az Állatkertek Európai Szövetsége (EAZA) csereprogram-
jának köszönhető a napokban újabb állatokat telepítettek
át a marosvásárhelyi állatkertbe. Ezúttal a nyíregyházi ál-
latkertből érkezett négy indiai antilop, négy sziklapapagáj
és két holland törpe kecske. Az új állatok már láthatók a
számukra kialakított kifutókban. Az új év elején újabbakat
küldenek Marosvásárhelyre a nyíregyháziak.

**3,23%-os a munkanélküliségi arány
megyénkben**

A Maros Megyei Munkaerő-foglalkoztatási Ügynökség nyil-
vántartásában szereplő adatok szerint 2022 novemberében
a munkanélküliségi arány 3,23% volt. Az ügynökség 6713
munkanélkülit tartott nyilván, ebből 3106 nő. A nyilvántar-
tásban levők közül 1010-nek folyósították a munkanélküli-
segélyt, 5703 személy nem részesült anyagi juttatásokban.
Lakóhely szerinti eloszlásban 4909 munkanélküli vidékről
származik, 1804 pedig városról. A legtöbben 40-49 év kö-
zöttiek. Az állás nélküliek fele csak elemi iskolát végzett,
őket követik az általános iskolai tanulmányokat (24,49%),
a szakiskolát (13,24%), a középiskolát (8,85%) végzettek,
illetve a felsőfokú (2,92%), valamint a posztliceális végzett-
ségűek (0,85%).

**Ukrán menekültek integrációs
programja**

Amint írtunk róla, a civil szervezetek MuresHub szövetsége
több nemzetközi szervezettel (UNICEF – Romanian Angel
Appeal, IOM, Egészségügyi Világszervezet, LADO ember-
jogvédelmi szervezet stb.) partnerkapcsolatban integrációs
programmal segíti az ukrán menekülteket, mint a fordítás,
jogi tanácsadás, az 50/20 program népszerűsítése, banki,
pénzügyi asszisztencia, nyelvtanfolyamok, illetve a beillesz-
kedést segítő kulturális programok. 40 személy a katolikus
és protestáns karácsonyra, illetve az óritusú karácsony
előtt, amely január 7-én lesz, több ajándékot is készített,
amelyeket megosztottak sorstársaikkal, a továbbiakban
pedig elvisznek más olyan városokba, ahol ugyancsak
ukrán menekülteket tömörítő szervezetek működnek.

Súlyos baleset Marosvásárhelyen

December 25-én 15.30 óra körül a marosvásárhelyi Dózsa
György utcában két gépkocsi összeütközött. A baleset kö-
vetkeztében az egyik járműben levő férfi beszorult, feszítő-
vágóval tudták kiszabadítani a roncsok közül. A tűzoltók a
mentés alatt készenlétben álltak az esetleges tűz megfé-
kezésére. A súlyosan sérült férfi mellett még nyolc személy,
öt felnőtt és két gyerek is egészségügyi ellátásban része-
sült, valamennyiüket kórházba szállították. A baleset oka
valószínűleg az elsőbbségadás figyelmen kívül hagyása.

Hírszerkesztő: Vajda György

Petőfi

Fotó: Nagy Tibor (archív)

szen Petőfi keresztnév nem létezik, nincs a választható fi-
únevek jegyzékében. Az elutasító válasz hallatán nagyva-
dász családapánk előrántotta a vadászpuskáját, gyorsan a
jegyzőre szegezte, és elkiáltotta magát: Írod, vagy nem
írod?

Az azóta „örök vadászmezőkre” távozó Mester Petőfi
sírköve örök időig hirdeti a szeretett költő örökkévalósá-
gát.

Petőfi-megemlékezés

Petőfi Sándor születésének kétszázadik évfordulóján, január elsején, vasárnap fél egy órakor – a hagyományoknak megfelelően – az EMKE Maros megyei szervezete ünnepséget tart a Petőfi-szobornál, a költő születésére és szellemi-
ségére emlékezve.

**Kigyúlt egy ház
Marosgezsén**

Kigyúlt egy ház a Marosludashoz tartozó Marosge-
zsén. Rövid időn belül a marosludasi és a dicsőszent-
mártoni tűzoltók oltották el a tüzet, amely a kémény
rossz szigetelése miatt keletkezett. Csak a kémény
körül égett el a tetőzet, nem sérült meg senki.

RENDEZVÉNYEK

Ma műsoron a Csendes éj

A Csendes éj című ünnepi műsorával lép közönség elé
a marosvásárhelyi Napsugár néptáncgyűttes decem-
ber 27-én, ma 18 órától a Maros Művészegyüttes kö-
vesdombi székhelyén. A népi gyermekjátékokat,
karácsonyi népszokásokat, újévi köszöntőket, fergete-
ges táncot és szebbnél szebb népdalokat tartalmazó
előadást Füzesi Albert állította színpadra, táncoktatók:
Csibi Tímea Gizella és Füzesi Nándor Albert. Zenél a
Maros Művészegyüttes zenekara. Jegyek a helyszínen
kaphatók.

**Dub László karikatúráiból nyílik
kiállítás**

December 28-án, szerdán 18 órától a Gemma Book
Cafében, a Bolyai utca 10. szám alatt Dub László mér-
nök, író, karikaturista rajzaiból nyílik kiállítás. A tárlatot
és az alkotót Kovács Judit és Tibor méltatja. A szerzővel
a könyveiről Spielmann Mihály és Király István beszél-
get.

Megette a fene az egészet!

December 28-án, szerdán 19 órától Maros Művész-
együttes kövesdombi előadótermében bemutatják a
Hahota Színtársulat Megette a fene az egészet című

Kevés volt a közúti szabálysértés

Az előző évekhez viszonyítva jóval kevesebb volt az idén
karácsonykor a közúti kihágás. Az ünnepek alatt mindössze öt
személyt bírságoltak meg a sebességkorlátozás túllépése miatt,
tízet amiatt, mert nem használtak biztonsági övet, két gépkö-
csivezető nem adta meg az elsőbbséget a gyalogosnak az átjá-
rón, kilenc másikat pedig különböző apróbb kihágásokért.

szilveszterikabaré-előadását. További előadások:
december 29-én, 30-án és 31-én este 7 órától, valamint
január 2-án, 3-án, 4-én, 5-én, 6-án, 7-én, 8-án, 13-án,
14-én, 20-án, 21-én, 22-én, 27-én, 28-án és 29-én szin-
tén este 7 órától. Fellépnek: Puskás Győző, Gönczy
Katalin, Cseke Péter, Halmágyi Éva, Szőlősi P. Szilárd,
Kelemen Barna és Jakab Bodoni Ildikó. Rendező: Ko-
vács Levente. Jegyek kaphatók a Maros Művészegyüt-
tes és a Kultúrpalota jegypénztárában, valamint a World
Travel Shop utazási irodában (Aurel Filalom utca 17.
szám) A Maros Művészegyüttes jegypénztáránál
december 26. és 30. és január 2. és 6. között 10-13,
17-19 óra között, a Kultúrpalota pénztáránál december
27. és 29. között 10-13 és 17-19, december 30-án 10-
13 óra között lehet jegyet váltani.

Bolond Istók január elsején

Január elsején, vasárnap 19 órától ismét megtekinthető
a Spectrum Színházban a Bolond Istók. A négy sze-
mélyre írott drámai költeményt Petőfi Sándor költemé-
nyeinek és Arany János Bolond Istók című művének
felhasználásával állították színpadra. Szereplők: Bo-
lond Istók: Pál Hunor; Lány: Márton Emőke-Katinka,
Asszony: Szász Anna, Öreg: Kárp György, zene: Kele-
men László, díszlet, jelmez: Takács Tímea, fény- és
hangtechnika: Incze Róbert, rendezte: Török Viola. Elő-
zetes foglalás a 0744-301-875 telefonszámon. A jegyek
kiválthatók a Spectrum Színház jegypénztárában elő-
adás előtt 2 órával.

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ

MAROS MEGYEI NAPILAP

Kiadja az IMPRESS KFT.

FŐSZERKESZTŐ:

Karácsonyi Zsigmond

LAPSZERKESZTŐK:

Antalfi Imola

Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroska, Vajda György. KORREKTÚRA: Horváth Éva, Kiss Éva.

TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.

FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn. APRÓHIRDETÉS: Petres Emilia.

Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujas.ro.

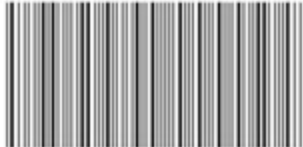
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujas.ro E-mail: nepujas@e-nepujas.ro

Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino.

A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.

Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.

Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

642357800069

ISSN 1220-3475 (print);

ISSN 1584-3238 (online)

Külügyminisztérium:

A Velencei Bizottság ajánlásai alapján kell kijavítani az új ukrán kisebbségi törvényt

Sajnálatosnak tartja a román külügyminisztérium, hogy az ukrán parlament egy „hiányos, jogszerűtéseket lehetővé tevő, az országban élő nemzeti közösségek igényeit figyelmen kívül hagyó” kisebbségi törvényt fogadott el, ezért felszólítja az ukrán felet, hogy kérjen újabb ajánlást az ügyben a Velencei Bizottságtól, és ültesse is át a gyakorlatba az Európa Tanács alkotmányjogi konzultatív testületének javaslatait.

Csütörtökön kiadott állásfoglalásában a bukaresti külügyminisztérium felidézte: a nemzeti kisebbségről (közösségekről) szóló törvény elfogadása az egyik feltétele annak, hogy Ukrajna megkezdhesse a csatlakozási tárgyalásokat az Európai Unióval.

Bukarest ismételten támogatásáról biztosította Kijev európai integrációs törekvéseit, és bár megérti igyekezetét, úgy értékeli, hogy a „túlzott sietség” az érintett közösségekkel folytatandó konzultáció rovására ment, holott Bukarest korábban is jelezte, hogy mindenképpen szükség lett volna egy tartalmas párbeszédre az Ukrajnában élő román közösség képviselőivel, még a törvény elfogadása előtt.

A román külügyi közlemény pozitív fejleményként értékeli, hogy a törvény bevezetője az európai kisebbségvédelmi szabványokra – a Keretegyezményre és a Regionális Nyelvek Chartájára – hivatkozik, továbbá az ukrán kisebbségpolitika

alapelveként szögezi le az etnikai közösségek beolvadásának elkerülését.

Másfelől Bukarest szerint a törvény nem javítja ki azokat jogszerűtéseket, amelyeket a Velencei Bizottság és a román fél is kifogásolt az oktatási és nyelvtörvényben, nem garantálja megnyugtató módon az anyanyelvű oktatáshoz való jogot, félreértelmezhető nyelvezetet használ a kisebbségi jogok érvényesítését ellenőrző állami hatóságok és kisebbségi szervezetek kompetenciáit illetően.

A román külügy azt is kifogásolja, hogy az ukrán kisebbségi törvény nem elég egyértelmű a közigazgatási nyelvhasználatot illetően, illetve semmilyen előírást nem tartalmaz a bírósági anyanyelvhasználat tekintetében. Bukarest szerint a törvény további hiányossága, hogy nem tisztázza sem a többnyelvű feliratozásnak, sem a nemzeti kisebbségi szervezetek finanszírozásának kérdését.

A román fél kifejezi készségét a konstruktív párbeszéd folytatására, és saját tapasztalatára hivatkozva leszögezi: az európai integrációhoz átfogó reformokra és az európai értékrend maradéktalan átvételére van szükség, amelyek „kötelezőek” a csatlakozni szándékozó országok számára.

Bukarest észrevételeiről Bodgan Aureescu, a román diplomácia vezetője levélben tájékoztatta Dmitro Kuleba ukrán külügyminisztert. *(MTI)*

Feloldotta a hírszerzés az 1989-es forradalom ügyiratainak titkosítását

Feloldotta a Román Hírszerző Szolgálat (SRI) az 1989-es romániai forradalomra vonatkozó, a kommunista titkosszolgálat, a hírhedt Securitate tisztjeinek akkori szerepével kapcsolatos belső ügyiratainak titkosítását – jelentette be csütörtökön Eduard Hellvig, a SRI igazgatója.

A szolgálat honlapján immár elérhető 13 kötetnyi dosszié az 1989-es decemberi események kivizsgálására létrehozott, 1991-ben és 1992-ben működő szenátusi különbizottság által már megvizsgált dokumentumokat tartalmazza: a Securitate központi szervei és megyei kirendeltségei által 1989 decemberében készített iratokat, a Securitate által készített fotók, videó- és hangfelvételek jegyzékét, a Securitate 1989 decemberében megsebesült vagy meghalt tisztjeiről szóló kimutatást és a Securitate-tisztek 1989. december 15-22-e között teljesített küldetéseinek – a későbbi SRI által összeállított – jegyzőkönyveit.

A SRI igazgatója leszögezte: nemcsak a kommunizmusnak, hanem az állam megtorló gépezeteként működő, az ország érdekei helyett a kommunista párt védelmét szem előtt tartó Securitaténak is jelentős szerepe volt az 1989-es kommunistaellenes tüntetők ellen elkövetett vérengzésekben.

Hozzátette: áldozatok százainak hozzátartozói és románok milliói várnak ma is arra, hogy megtudják az igazságot az 1989-es véres eseményekről, ezért döntött úgy a hírszerző szolgálat, hogy feloldja az ezzel kapcsolatban rendelkezésére álló dokumentumok titkosítását. Hellvig szerint az SRI ezzel

hozzá akar járulni ahhoz, hogy a román állam jogi értelemben is végképp elítélje a kommunizmust.

A román hírszerzés a kommunista diktatúra megdöntésének 33. évfordulójára időzítette a forradalommal kapcsolatos iratok közzétételét.

Románia több mint három évtizeddel a történelmi fordulat után sem szolgáltatott igazságot a forradalom sebesültjeinek és a halálos áldozatok hozzátartozóinak, annak ellenére, hogy emiatt az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB) is elmarasztalta. A katonai ügyészség idén augusztusban ismét vádat emelt az 1989-es forradalom ügyében Ion Iliescu volt román államfő és több magas rangú egykori román katonai vezető ellen, miután a korábban benyújtott vádiratot a legfelsőbb bíróság szabálytalanságok miatt visszaküldte az ügyészséghez.

A 92 éves volt elnököt és két, még életben lévő feltételezett bűntársát emberiségesség elleni bűncselekményekkel, 862 ember halálát és 2150 ember sebesülését okozó katonai diverzió megszervezésével vádolják. Az ügyészek szerint 1989 decemberében, Nicolae Ceausescu kommunista diktátor elűzése után az állam politikai és katonai vezetését a Ion Iliescu vezette Nemzeti Megmentési Front Tanácsa (CFSN) ragadta magához, amely hatalmának legitimálása érdekében rémhírkeltéssel provokált ki fegyveres összetűzéseket.

A 12 kötetre rúgó, 3280 lapot tartalmazó vádirat szerint 1989. december 22. (a diktátor menekülési kísérlete) és december 30. között mintegy 12 millió 600 ezer töltényt lőttek ki Romániában. *(MTI)*

Levél a kormányfőhöz

Románia nemzetközi megítélésének javításáért

Levélben fordul Nicolae Ciucă kormányfőhöz, a parlament két házának elnökeihez a Székely Nemzeti Tanács (SZNT), és felsorolja azokat a – nemzeti kisebbségek jogaira vonatkozó – nemzetközi egyezményeket, szerződéseket, ajánlásokat, melyek betartását Románia vállalta, de a végrehajtás tekintetében továbbra is lemaradás tapasztalható. A 108 oldalas dokumentumot a minap ismertette az SZNT sepsiszentgyörgyi székházában Izsák Balázs elnök és Kulcsár-Terza József parlamenti képviselő.

Izsák Balázs szerint a céljuk az, hogy segítséget nyújtsanak Romániának nemzetközi presztízsének javításához. Az elnök szerint a schengeni övezethez csatlakozást is elősegítenék, de ennek egyik előfeltétele az ország nemzetközi megítélésének javítása, annak bizonyítása, hogy Románia maradéktalanul eleget tesz nemzetközi vállalásainak. Izsák Balázs szerint a hatóságok az elmúlt tizenegy évben sokat dolgoztak ezen, viszont Romániának biztosítékokkal is kell szolgálnia, hogy ezek a feltételek hosszú távon is fenntarthatóak.

Ország – világ

Adómentes IT-alkalmazottak

A magánszférában dolgozó informatikusokhoz hasonlóan a közintézményeknél alkalmazott IT-sek fizetése is adómentes lesz január elsejétől. Többek között a következő munkakörű közalkalmazottak élveznek majd adómentességet: adatbáziskezelők, rendszermérnökök, szoftverrendszer-mérnökök, számítógépes projektmenedzserek, programozók, számítógépes rendszertervezők, számítógépes rendszerprogramozók, segédprogramozók, szoftvertermék-fejlesztők – tájékoztatott a pénzügyminisztérium. A tárcsa közleménye idézte Sebastian Burduja digitalizálásért felelős tárcavezetőt is, aki szerint az adómentesség bevezetése igazságot szolgáltat a közsférában alkalmazott informatikusoknak, mivel szerinte az a természetes, hogy ugyanazokban a kedvezményekben részesüljenek, mint a magánvállalatoknál dolgozók. *(Agerpres)*

Rokonok gondozásában hagyott gyerekek

Idén június végén 12.706 olyan gyermeket tartottak számon Romániában, akiknek mindkét szülője külföldön dolgozott; ez a szám 760-nal nagyobb a márciusban jegyzettnél – derül ki az Országos Gyermekvédelmi és Örökbefogadási Hatóság (ANPDCA) összesített adataiból. A 12.706 gyermek közül 11.870-et rokonok gondozásában hagytak a szülők, a többieket vagy hivatásos nevelőszülőknél, nevelőotthonokban, vagy más családoknál, személyeknél helyezték el a hatóságok. A hatóság júniusi adatai szerint további 53.743 gyereknek egyik vagy másik szülője külföldön dolgozott. Közülük 51.560-an éltek a rokonoknál, 1282 pedig bekerült a gyermekvédelmi rendszerbe, azaz hivatásos nevelőszülőknél, nevelőotthonokban vagy más családoknál/személyeknél helyezték el őket. Ugyanakkor június végén 9320 olyan gyermek szerepelt a nyilvántartásban, akik családjában az egyedüli családfenntartó vállalt munkát külföldön. Közülük 8257 gyermeket rokonok gondozásában hagytak. *(Agerpres)*

Határforgalom karácsonykor

Mintegy 341.600 román és külföldi állampolgár lépte át Románia államhatárát december 24-én és 25-én a be- és kilépőoldalon, több mint 83 ezer járművel – tájékoztatott hétfőn a határrendészet. A közlemény szerint a belépőoldalon 203.274 személy jelentkezett ellenőrzésre, közülük 18.325-en ukrán állampolgárok. Február 10-étől vasárnap éjjélíg 3.162.216 ukrán állampolgár érkezett Romániába. A tájékoztatás értelmében az elmúlt két nap 58 törvényszegést állapítottak meg a határrendészek, ebből 36 bűncselekmény, 22 szabálysértés volt. A kirótt bírságok összege meghaladta a 20 ezer lejt, az elkobzott javak értéke 66.500 lej volt. Ugyanakkor nem engedtek be az országba 29 külföldi állampolgárt, mert nem tettek eleget a belépési feltételeknek, 27 román állampolgárt pedig – a törvényi előírásokra hivatkozva – különböző okokból nem engedtek ki Romániából. *(Agerpres)*

Földrengés volt

A Richter-skála szerinti 3,6-es erősségű földrengés volt hétfő reggel 9 óra 47 perckor Buzáu megyében, Vrancea szeizmikus térségében – közölte az Országos Földfizikai Intézet (INCDFP). A földmozgás 106 kilométeres mélységben következett be, epicentruma Brassótól 72, Ploiești-től 76, Bákótól 118, Bukaresttől 127 kilométerre volt. Ebben a hónapban ez már a tizennyolcadik földrengés Románia területén, ezek erőssége 2 és 4,1 közötti volt a Richter-skálán. Az év legnagyobb szeizmikus mozgását november 3-án mérték, az 5,4-es erősségű volt. Tavaly a legnagyobb földrengés 4,7-es erősségű volt, május 26-án következett be. *(Agerpres)*

Karácsonyi mérleg

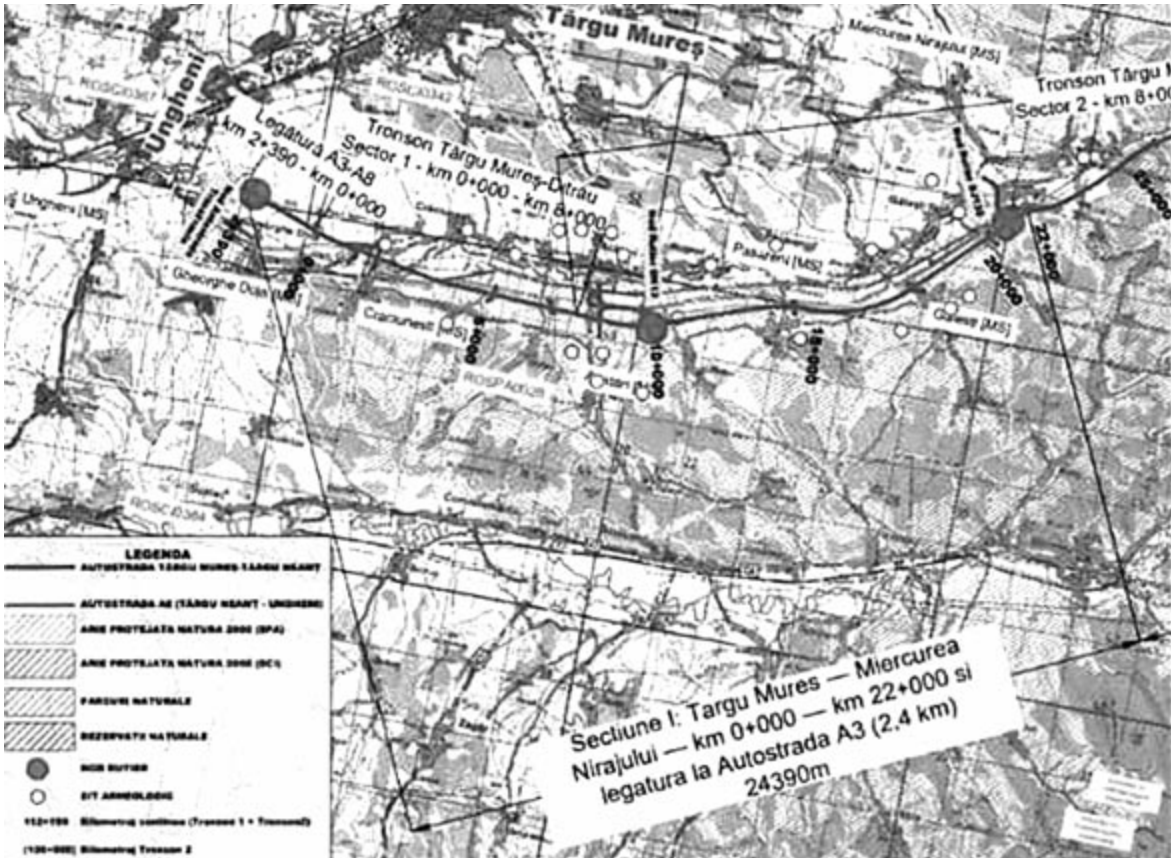
(Folytatás az 1. oldalról)

Eközben a nevető harmadik, az AUR elnöke egyetlen lehetőséget sem hagy ki saját maga és pártja fényezésére. Legutóbb a Románia és Ukrajna közötti diplomáciai botrányt használta ki, követelve az ukrainai segélyek leállítását, ha az ukránok „csúfot úznak” az ottani románokból. Megjegyzendő, hogy ő maga és társai ugyanúgy viszonyulnak az erdélyi magyarokhoz. Ami a jelek szerint számára nagyon is rendjén való. Igaz, ha a magyarokat is „megvédené”, politikai tőkét veszítene.

A lassan véget érő esztendő mozgalmas volt a politikum számára. A választások közeledtével ez az év és a következő is még több feszültséget, vizályt kreál majd. Egyébként semmi sem változott az országban, nem lettek jobbakk az emberek karácsony ünnepén sem. A sok agresszivitás legborzalmasabbika talán az, hogy Szenteste egy 25 éves fiatalember láncfűrészszel vágta le 57 éves ivócimborájának a fejét, majd elmenekült. A rendőrség még mindig keresi.

A statisztikák fényében a karácsonyi minivakáció alatt a gépkocsivezetők is „megtettek mindent”, ittasan, bedrogozva, hogy az EU országai között idén is „megörizzék” a dobogó legmagasabb helyét a halálos közúti balesetek tekintetében.

Egy lépéssel a tenderkiírás felé

Marosvásárhely–Nyárádszereda nyomvonala /CNAIR

(Folytatás az 1. oldalról)

A tenderkiíráshoz elengedhetetlen az előzetes engedélyek beszerzése a megvalósíthatósági terv elkészítése végett, amely alapját képezi a CNAIR által összeállított feladatfüzetnek. Az tartalmazza majd

azt a minimális és maximális árat, amelyet nem léphet át és amely alá nem licitálhat a pályázó, csakis a megadott árskálán belül tehet ajánlatot. Mindkét szakasz megépítését európai uniós, vissza nem térítendő alapokból finanszírozzák az országos helyreállítási program (PNRR)

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Hogy senki ne maradjon ajándék nélkül karácsonykor Szeretetsomagok indultak útnak a múlt héten

Idén is megszervezte a rászorulókat segítő jótékonyági akcióját a Nyárádszeredai Önkéntes Tűzoltó Egyesület. A múlt héten kevesebb családhoz tudtak eljutni, de remélhetőleg minden rászorulóknak jutott ajándék az ünnepre – hangzott el az értékelés során.

Gligor Róbert László

Az adományozóknak köszönhetően idén is tudtak rászorulókon segíteni, s bár tavaly száz családhoz jutottak el, idén már csak feleennyit látogathattak meg – derült ki az értékelésből. Előnyben részesítették az egyedül élő időseket, nyugdíjasokat, majd a rászoruló többgyermekes családokat, de két nyárádszeredai családi típusú gyermekotthonnak is szállítottak élelmiszert, a gyerekeknek pedig édességsomagokat. Az egyesület a

húsvéti locsoláskor kapott pénzeszszeget egy részéből más civil szervezetek karitatív munkáját támogatja, ha éppen nincsenek tűzkárosult családok, míg az összeg másik részét a karácsony előtti karitatív akciójára fordítja. Így a minden évben befolyó mintegy háromezer lejűt megpótolják, hogy többnyire egységes alapélelmiszer-csomagot és édességeket vásároljanak. Idén is akadtak támogató vállalkozások is, így a helyi Gabriella tejfeldolgozó sajtot, a Genesis pékség ünnepi kalácsot tett az ajándéksomagba, az önkormányzat krumplit ajánlott fel; érkezett felajánlás Nyárádmagyarósról, Marosvásárhelyről, és a Küküllő vidékéről is küldött egy bőségesebb adományt egy névtelen jótévő.

Az eddiginél kevesebben adakoztak

A gazdasági helyzet mégiscsak érezteti hatását, az emberek megfontoltabban, visszafogottabban

adományoznak, ezért is készült csak feleannyi csomag, mint az elmúlt években. Az üzletekben elhelyezett adománykosarak sem teltek meg annyira gyakran, volt olyan pont, ahol négy hét alatt csak egyszer ürítették ki a kosarat, míg máskor akár hetente kétszer is – mondta el az egyesület elnöke.

Az élelmiszer-csomagokat Nyárádszeredában és a hozzá tartozó településeken osztották ki december 23-án, többnyire ugyanazoknak a családoknak, személyeknek, mint az elmúlt években, de minden családhoz, ahol gyermek volt, és amelyeket az elmúlt években is felkerestek, vittek édességsomagot. *Kacsó István* hangsúlyozta: egyesületük főleg a mások adományait juttatta el a rászorulókhöz, többnyire az adományok összegyűjtését, a szétosztást, kézbesítést végezték. Ebben az ifjúsági tűzoltócsapat tagjai is derekasan kivették a részüket, és a munkához új

fiatalok is csatlakoztak. Az egyesület elnöke úgy látja, egyre több civil szervezet gyűjt a rászorulóknak, így valószínűleg azokhoz a családokhoz is eljutottak valakik, ahová idén a tűzoltók nem tudtak élelmiszert vinni. Mivel az ünnepek előtt az önkormányzatok is kiosztották az európai támogatásból érkező élelmiszeradagokat, valószínűleg senki nem maradt csomag nélkül az ünnep küszöbén.

Sikeres volt az ünnep előtti gyűjtés

Idén is szép eredménnyel zárult a vicei szőrványkollégium lakói számára kezdeményezett decemberi adománygyűjtés. Ezúttal Nyárádszeredából, Jobbágyfalváról, Vadadából, Szabédéről, Mezőkölpényből és Budapestről érkeztek pénzbeli és természetbeni felajánlások, némi tisztító- és élelmiszer, játékok, folyóiratok is, így az adományozóknak hála egy telepített személygépkocsi szállította el karácsony előtt a Beszterce-Naszód megyei kis magyar faluban levő otthonba a főleg édességeket, mézet, gyümölcsöt, gyümölcslevet és mézeskalácsot tartalmazó dobozokat, de főként sok jótévő szeretetét.

Az önkormányzatok is ajándékoztak

Néhány helyen az önkormányzat is biztosít karácsony előtt csomago-

két pályaszakaszra, egyben az ajánlatok benyújtásának határidejét is leszögezi.

A szerződések értelmében 30 hónap állna majd a nyertes cég rendelkezésére, hogy a Maros és a Neamț megyei szakasz megépüljön. Ebből 6 hónap a tervezés és 24 hónap lenne az autópálya-szakaszok megépítésére szánt idő. Az eddigi tapasztalatok azonban alátámasztják azt a feltételezésünket, hogy ennyi idő alatt egyetlen szakasz sem fog megépülni, de jóslatokba bocsátkozni még túl korai, nem beszélve az uniós finanszírozások határidős kötelezettségeiről.

kat, és ez a körülmények ellenére sem marad el, habár néhol több, máshol kevesebb pénz jut erre.

Nyárádgálfalva községben 10 ezer lejűt fordítottak 229 kis- és iskolás gyerek édességsomagjára, Nyárádkarácsonban 20 ezer lejűt hagyott jóvá a helyi tanács 550 gyermek megajándékozására.

Dózsa György községben 370 gyermek kapott édességsomagot, amelyek egyenkénti értékére 40 lejűt fordítottak, és ezt a Surtec barkácsáruház is megpótolta, míg Backamadaras községben 236 gyermek vehetett át egyenként 60 lejű értékű ajándékot. Ugyanitt az önkormányzat egyenként 500 lejes pénzjutalmat nyújtott át azoknak a családoknak, ahol a házastársak legalább ötven éve élnek együtt.

Csikfalva községben a gyerekek a Mikulástól kaptak édességsomagot, karácsony előtt az idősök számára készült 90 élelmiszer-csomag. Makfalva községben 430 iskolás gyermeknek kézbesítettek édességsomagot, és jutott a székelyabodi gyermekotthon tizenkét lakója számára is, akiknek a Szent László Társaság (1861) és Rend erdélyi tagjai jóvoltából is adtak át édességsomagot, de a lovagrend erdélyi apródjai is vehettek át ajándékokat.

Idén 55 rászoruló család és idős számára kézbesítettek élelmiszert, 100 gyereknek édességet a nyárádszeredai tűzoltók

Fotó: NYÖTE

Tudomány-népszerűsítés és hasznos eszmecsere (1.)

Mintaadó épületek, kimagasló alkotások

Ötödik alkalommal tartottak tartalmas, adatokban és újdonságokban gazdag építészettörténeti tanácskozást december 3-án a marosvásárhelyi Kultúrpalota kistermében mintaadó, kimagasló építészeti alkotásokról, erdélyi és határon túli előadók részvételével. Öröndetes tény, hogy a hallgatóság, akárcsak az előadók többsége, fiatal szakemberekből állt. A helyiek mellett voltak kutatók Kolozsvárról, Aradról, Pécsről, Nagykárolyból, Nagyváradról, Debrecenből és Egerből. Budapestről a Vásárhelyen is ismert ausztráliai származású Kós Károly-kutató Anthony Gall, az Óbudai Egyetem Ybl Miklós Építéstudományi Karának dékánja jelentkezett be online.

Bodolai Gyöngyi

Ötvös Koppány Bulcsú, a megyei múzeum igazgatója vezette be a konferenciát:

– Régészként úgy gondolom, hogy egy átlag kelet-európai városhoz képest nem állunk rosszul az épített örökség számbavételét illetően. A kutatás a Marosvásárhelyi műemléki topográfiája projekt keretében zajlik, amelynek vezetője Orbán János művészettörténész. Ebből a projektből nőtt ki magát a konferenciasorozat, és már olyan szinten van a kutatás, hogy be kellene vonni a politikum azon képviselőit, akik képesek tenni is az épített örökség védelméért. Most ez az időszak, amikor a várost egy olyan polgármester vezeti, akit ebben a kérdésben nem kell érzékenyíteni, egy jó kiindulópont lehet.

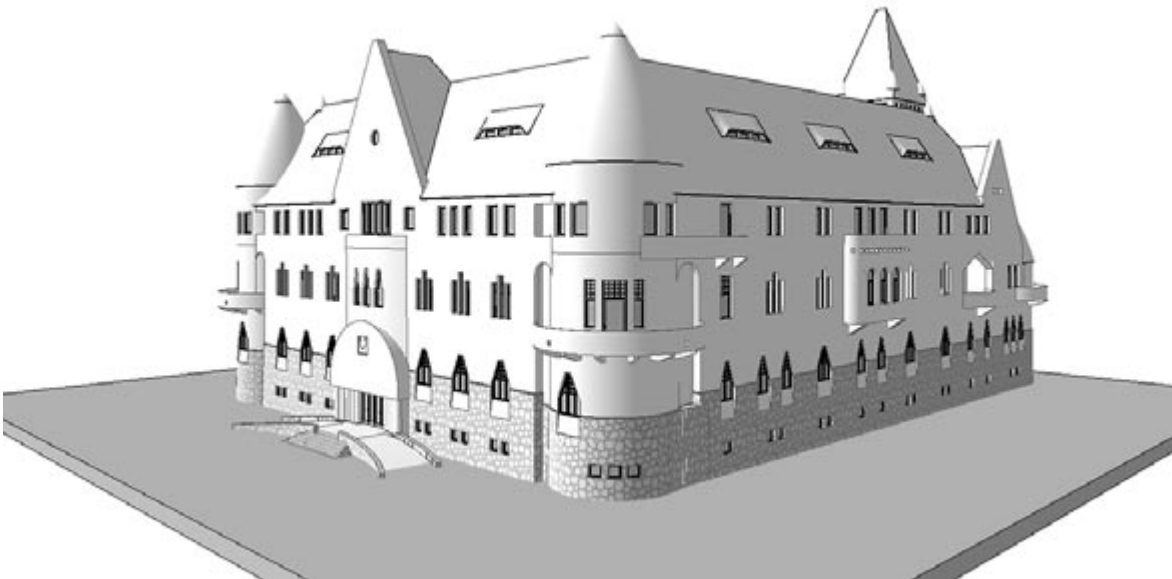
– Milyen célokot tartottak szem előtt a konferencia szervezők? – kérdeztem a projektet vezető Orbán János művészettörténésztől, aki Álomok térben és tervasztalon. Építész az új marosvásárhelyi Bernády-kiállításon címmel tartott előadást.

– Konferenciasorozatunk, A város színváltása lassan tízéves múltra tekint vissza. Kezdetől fogva az volt a törekvésünk, hogy a helyi kutatásokat ne csak a lokális

horizont határozza meg, hanem egy tágabb, legalább Kárpát-medencei keretben láttassuk őket. Kiemelten fontos a helyi építészettörténeti kutatásokat egy általánosabb, közép-európai keretben bemutatni, ha az Osztrák–Magyar Monarchia korának építészetéről beszélünk. Ebben a kiterjedt gazdasági és kulturális térben az építészeti formák és gondolatok szabadon áramlottak, így a kor nagy marosvásárhelyi megvalósításai sem magukban, hanem ebben a tágabb keretben értelmezhetők.

Az alcím által jelzett mintaadó épületek, kimagasló alkotások idén azért kerülhettek fókuszba, mert az utóbbi években, részben a koronavírus-járvány miatt a Marosvásárhelyi műemléki topográfiája program keretei között inkább az elmélyültebb, monografikus kutatásokra volt lehetőség, mintsem a terepmunkára. Ennek következményeként a több év óta elkezdett kutatás a Nyugdíjpalota, a zsinagóga vagy katolikus gimnázium kapcsán mára már beérett. Ezek bemutatásához kínált keretet a többi előadás. Fontos célkitűzésünk volt az is, hogy bevigyük a köztudatba a közeljövőre tervezett Bernády-kiállítást, amelynek makettjeiről és egységeiről szó esett az utolsó tömbben.

– Miben fog különbözni ez a kiállítás a meglévőtől?

Az Anthony Gall és tanítványai által tervezett rekonstrukció a vármegyeházáról

– A jelenleg létező Bernády-emlékszobára, illetve -kiállításra ráfér az átalakítás, frissítés. Erre azért is van szükség, mert számos új kutatási eredmény született az utóbbi tíz évben, ezek elsősorban Fodor Jánosnak köszönhetőek, aki nagyívű munkákban tárta elénk az eredményeit, mindezt pedig be kell építeni egy korszerű kiállításba. Építészettörténeti kutatásaink révén nekünk is rengeteg új eredményünk van a századfordulós városfejlődéssel, illetve építkezésekkel kapcsolatban. Ezeket fókuszba helyezve reményeink szerint egy látványos, a Bernády teljesítményéhez méltó kiállítással állíthatunk emléket munkásságának.

– Ebben egy érdekes színfoltot képeznek majd a polgármester idejében meg nem valósult épületek makettjei, amelyeket Anthony Gall építésmérnök, egyetemi oktató és tanítványai készítenek el. Melyek azok az épületek, ame-

lyeknek csak a tervrajza maradt fenn?

– Az egyik a városi színház épülete, amely a jelenlegi Avram Iancu-szobor helyére épült volna. Ennek voltak legelőrehaladottabb állapotban a kiviteli tervei, ezt szeretnénk makett formájában megjeleníteni.

– Milyen stílusban készült?

– Már egyáltalán nem szecessziós, hanem a 1910-es években jelentkező klasszicizálásnak az egyértelmű jegyeit hordozza magán.

A következő kivitelezetlen épület a városi Bethlen Gábor Múzeum, amelyet a mai polgármesteri hivatal helyére szántak, az alaprajza inkább egy szépművészeti, mintsem egy történeti múzeumra emlékeztet. Földszintjén egy kávéház és egy vidáodóterem is megjelenik. Ha nem szól közbe a háború, kivitelezésre kerül, és a koncepcióját nyilván alaposabban kidolgozták volna.

A harmadik a vármegyeháza,

melynek első díjas tervét szintén Jakab Dezső és Komor Marcell dolgozta ki, ám hasonlóan izgalmas a második díjas terv, Kós Károly és Toroczka Wigand Ede műve, ennek a makettje fog elkészülni a kiállításra. A források szerint ez a Tornakert környékére épült volna.

– Úgy érzi, hogy sikeres volt a tanácskozás?

– Igen. Színvonalas előadásokat hallottunk a hagyományos építészettörténetől az elméletibb megközelítésig, meglepetésemre az utóbbi tíz év egyik legsokszínűbb konferenciáján vagyunk túl. A konferencia jellegéhez mérten nagy volt az érdeklődés is, a teremben általában 40–50 érdeklődő tartózkodott, rengeteg kérdés hangzott el, eszmecsere, viták alakultak ki, és ez öröndetes, hiszen egy hasonló rendezvénynek a tudománynépszerűsítés mellett ez is a célkitűzései közé tartozik.

Kétszáz éve született Louis Pasteur

Dr. Ábrám Zoltán

Kétszáz évvel ezelőtt, karácsony harmadnapján született Louis Pasteur (1822–1895) neves francia mikrobiológus és kémikus. Mint a mikrobiológia, a járványtan és az immunológia megalapítója, a világ legismertebb tudósai között tartjuk számon. Hírnevét elsősorban a baktériumok kórokozó hatása vizsgálatának, valamint a védőoltás kidolgozásának köszönheti. Még életében létrejött a róla elnevezett Pasteur Intézet, amely a gyógyítás középpontjába állította az immunizálást. Pályája kezdetén tehetségét mi sem bizonyítja jobban, mint az a tény, hogy Párizsban doktori oklevelet szerzett fizikából és kémiából, két évvel később pedig a strasbourgi egyetemen kémiai tanított.

Kutatásai során arra a felismerésre jutott, hogy néhány mikroorganizmus az emberekben és az állatokban is nemkívánatos anyagokat és hatásokat hozhat létre. Korszakos vizsgálataival bizonyította, hogy számos kórállapotot, köztük az embermilliókat pusztító fertőző betegségeket is, mikrobák idézik elő. Innen már logikusan adódott a következtetés, hogy az ártalmas baktériumok bejutását kell megakadályozni az emberi szervezetbe. Pasteur az immunológia területén hőses kísérleteket végzett, amelyek eredményeként lehetőséget teremtett a fertőződés megelőzésére,

egyes betegségek kezelésére és kiterjesztésének megakadályozására. A legnagyobb hírnevet hozó eredménye az addig rettegett betegség, a veszettség elleni oltóanyag kifejlesztése volt. Előtte a lépfene kórokozóját vizsgálta, és kimutatta a betegséget okozó baktériumot, majd a kórokozó legyengítésével védőoltást állított elő. Sokoldalú munkásságának eredményei közé tartozott az élelmiszerek hőkezelése is a hosszabb távú szavatosság biztosítása érdekében, amit pasztörizációnak emlegetünk a mai napig.

Pasteur olyan alapvető tudományos eredményeket ért el, amelyek által vitathatatlan a hozzájárulása ahhoz, hogy a halálozási arányszám nagyban csökkent, és az emberek várható élettartama a világ nagy részében átlagosan megkétszereződött. Amennyiben már az ő korában létrehozták volna az orvosi-élettani Nobel-díjat, egészen biztosan kiérdemelte és megkapta volna. Ennek bizonyítéka, hogy munkássága elismeréseképpen világszerte intézeteket neveztek el róla. Köszönet érte.

Mivel az emberiséget az utóbbi időben rendkívüli mértékben foglalkoztatta a koronavírus okozta járvány és a pándémia leküzdéséért alkalmazott egyetlen hatásos módszer, a védőoltás, a vakcina-előállítás történetében feltétlenül meg kell említeni Louis Pasteur érdemeit. Ő ismerte fel, hogy a kolerát okozó baktériumok fertőzőképessége csökkenthető, és amennyiben ki-

sebb virulenciájú mikrobatenyészetekkel oltja be a kísérleti állatokat, azok védetté válnak a súlyosabb fertőzéssel szemben. Így tisztázódott az oltóanyagok előállításának alapelve. A gyakorlati alkalmazhatóságot Pasteur a lépfenével végzett kísérleteivel igazolta, és az oltóanyag létrehozásával új fejezetet nyitott a megelőzés és gyógyítás történetében. Ez irányú munkásságát „megkoronázta” a veszettség elleni oltóanyag kidolgozása. Ennek köszönhetően az egykor szörnyű halállal végződő veszettséget sikerült megelőzni abban az esetben, amennyiben annak kockázata fennállt, és a mai napig elkerülhető. Egyúttal az orvostudomány fejlődésével a fertőző betegségek száma jelentősen lecsökkent.

A védőoltások létrehozása és gyakorlati alkalmazása terén Louis Pasteur hatalmasat alkotott. Miután Edward Jenner angol sebész 1796-ban a tehénhimlővel szembeni védettséget felfedezte, a fertőzések elleni védelemben egyre fokozódó jelentőséggel bírt a védőoltás alkalmazása. Jenner vakcinája volt az első mesterséges immunizálás, az első védőoltás a világon, aminek a kiteljesedése Pasteurre hárult. Ő használta először a vakcina kifejezést Jenner munkássága iránti tiszteltből. A mikrobiológiai ismeretek kiteljesítésével Pasteur teljességre vitte az emberiség egyik legnagyobb és legjótékonyabb felfedezését, a fertőzések ellen leghatékonyabb

Louis Pasteur

Forrás: Wikipédia

módszert. Ma már evidencia, hogy a védőoltás a közösségekre az adott betegséggel szembeni teljes védelmet eredményezheti, a betegség-

megelőzést szolgálja, életmentő az egyén számára. Így volt ez a koronavírus okozta járvány leküzdése terén is.

Városi néptáncszínház lesz a Bekecs

Újabb előrelépés az együttes életében

Nemrég ünnepelte fennállása 15. évfordulóját a nyárádszerdai Bekecs Néptáncegyüttes, amely ma már bejegyzett néptáncszínházként működik. Az ünnepi előadás előtt hallhattuk, hogy „a Bekecs múltjának és jelenének tartópillére a kulturális értékek beépítése a jelenkori ember értékrendjébe, hangsúlyozva ezzel az összetartó közösség teremtmőerejét, ezt szeretnénk a Bekecs jövőjében is maradéktalanul megtartani”. Az is elhangzott, hogy a nyárádszerdai önkormányzat azon dolgozik, hogy szárnya alá vonja és városi kulturális intézményként működtesse a Bekecs Néptáncszínházat. Benő Barnával, az együttes alapítójával, vezetőjével a jubileumi alkalomból egy kisít visszatekintettünk a múltra, és az egyesület jövőjéről is beszélgettünk.

Vajda György

– Milyen alapokkal indult útjára a Bekecs Néptáncegyüttes?

– Szabó Éva tanítónő, néprajzgyűjtő, az EMKE megyei szervezetének alapítója 1992-ben szervezte meg az első Gyöngykoszorú néptáncalálkozót Nyárádszeredában. Ő volt az első, aki a rendszerváltás után először elkezdett néptáncot oktatni az akkori községben, így a megyében az elsők között alakult meg Nyárádszeredában néptáncsoport. Ezt a munkát a Bocskai Dalkar és az alapítvány égisze alatt folytatták Veress Kálmán vezetésével. Majd Farkas Sándor, a Maros Művészegyüttes jelenlegi táncarvezetője és sokan mások is oktattak. A kezdeti lendület után kiulladt a tevékenység, 2003-ban megszűnt a csoport. 2007-ben a Maros Művészegyüttes fiatal táncosaként kért fel Ferencz Csaba tanár, a Bocskai Dalkar akkori vezetője, hogy Szabó Erika kolléganőmmel alakítsuk újra és oktassuk a néptáncsoportot a Bocskai István Elméleti Líceumban. Addig nem sokat jártam Nyárádszeredában. Marosvásárhelyiként oktattam néptáncot táncházakban, más helyeken, és valószínű, hogy ennek köszönhetően hívtak meg.

– Honnan toboroztátok a fiatalokat?

– Amint említettem, a líceum diákjaival indult újra a táncoktatás. Megismertettük a fiatalokkal a különböző vidékek táncait. Közben nemcsak Nyárádszeredából, hanem a környéki településekről is – ahol az 1990–2000 közötti csoportok beindultak, de időközben megszűntek – csatlakoztak hozzánk. A néptáncsoport nevét nem mi (sz.m.: akik újraindították) találtuk ki. Veress Kálmán névadó, korábbi oktató és az egykori táncosok is beleegyeztek, hogy vigyük tovább a nevet, jelezvén azt, hogy folytatjuk a hagyományt. Ugyanakkor azt is fontosnak tartottuk, hogy a bekecsalji kistérség táncait elevenítsük fel, őrizzük meg. 2008 végén bemutattuk az *Erdélyország sok szép vize* című, első nagyobb néptáncelőadásunkat. 2009 februárjában elkészült a farsangi dramatikus játékokkal tűzdelt *Farsang farka* című, második nagyobb előadásunk. A következő előadásunkban három szerelmi történetet mutattunk be egy dramatizált néptáncriliógiában. 2011-ben az egyetemi licencmunkámként összeállítottuk és 2012-ben színpadra vittük Vörösmarty Mihály *Csongor és Tünde* című darabját Török Viola rendezésében. Én a koreográfiát állítottam össze. Ez volt az első olyan színpadra állított mű, amittől kezdve néptáncszínházként határoztuk meg a Bekecs együttest. Még a Spectrum Színház létrehozása előtt több közös, elsősorban nyári produkciót vittünk színpadra a Csúrszínházban. Elkészültek Federico Garcia

Lorca *Várnász*, Balassi Bálint *Szép magyar komédia* és Móricz Zsigmond *Boszorkány* című művei alapján előadásaink, amelyeket Török Viola rendezett, a koreográfiát pedig én állítottam össze. Mikházán nyári táncbörökben gyakoroltunk, képeztük az együttes tagjait. 2009-ben elindítottuk a Kis-Bekecs utánpótlás-együttesünket is. 2012-ben a különböző életkorú gyerekeknek és fiataloknak szánt táncoktatást kiterjesztettük a Nyárádmentére. A néptáncoktatási programunkat felkarolták a helyi önkormányzatok, a Bekecs tagjainak irányításával, oktatásával indultak újra a nyárádmenti településeken a műkedvelő csoportok, amelyek hosszabb-rövidebb megszakításokkal ugyan, de ma is működnek.

– Ezzel biztosítottátok az utánpótlást, a Bekecs háttér csapatát?

– Nem föltétlenül az volt a célunk a néptáncoktatási programmal, hogy utánpótlást neveljünk ki, hanem egyszerűen úgy éreztük, hogy a közösségnek szüksége van egy ilyen tevékenységre. Egy kistérségi gyűlés alkalmából mutattam be az elképzelésem a jelen levő polgármestereknek. Volt, aki azonnal felkarolta, mások utólag csatlakoztak. Nagyon sokat függ az előjárók hozzáállásától, hogy sikerül-e vagy sem elindítani egy-egy csoportot. Aztán több tényező is befolyásolhatja ennek létét. Csökken a gyereklétszám falvainkban, a tanulók le vannak terhelve az iskolában, kevés a szabadidő. Jó lenne, ha a tantervbe emelnék a táncoktatást, de ez egy következő hosszú távú elképzelésünk, amely megérdemelne egy hosszabb beszélgetést. Kidolgoztunk egy tantervet, aminek alapján oktatunk. Több faluban I-IV. osztályosokkal foglalkozunk; ahogy nagyobbak lesznek, nem mindenki marad az együttesben, így a kitaróbbakkal, a nagyobbakkal két-három

Fotók: Vajda György

községből összevont táncsoportokat alakítottunk ki. Így jött létre az Alsó-Nyárad mentén a Kalangya, a Felső-Nyárad mentén az Aranyos, Nyárádszeredában pedig fenntartjuk a Kis-Bekecs együttest. Tíz év alatt építettük ki a rendszert, amelyhez 24 gyerekcsoport tartozik.

– Mi a titka annak, hogy több, korábban megalakult hagyományörző néptáncsoport nem tudott megmaradni, ezzel szemben a Bekecs kitartott, mi több, néptáncszínházzá is alakult?

– Elsősorban a helyi előjárókat kellett meggyőznünk arról, hogy fontos a közösség életében működtetni, fenntartani egy műkedvelő néptáncsoportot. Természetesen eleinte kételkedve fogadták az újraindulást. Aztán,

amikor látták, hogy egyre több gyereket vonzunk, és színvonalas előadásokat tartunk, elfogadtak. Természetesen szeretnénk a létszámot növelni, és az oktatás minőségét is javítani. Ennek elengedhetetlen feltétele a pénzügyi háttér biztosítása. Ezért hosszú utunk újabb állomáshoz érkezünk, ami az önkormányzati intézményesítés. Ez tulajdonképpen biztonságot jelent számunkra, hogy jobban, rendszerezettebben tudjunk dolgozni. A Bekecs életében ötévente vannak olyan mérföldkövek, amelyek egy-egy új korszakot jeleznek. Újjáalakult az együttes, majd öt év után beindult az oktatási programunk, ezt követően öt év múlva váltunk hivatásos előadótársulattá, majd újabb öt év telt el, és abban reménykedhetünk, hogy jövőre Bekecs Táncszínházként állami fenntartású városi kulturális intézmény leszünk. Hosszú és bürokratikus folyamatot kell bejárnunk ezért, de ebben támogat a nyárádszerdai helyi tanács. Jelenleg is húsz fizetéses alkalmazottat foglalkoztatunk. Eddig turnézó társulatként határoztuk meg magunkat, hiszen a pályázati támogatásokat ki kellett egészíteni az előadásokból származó jövedelemmel, így tíz éve évente legalább 90-100 előadást tartottunk, amelyekhez mindent magunk szállítottunk saját mikrobuszszal, járművekkel, a hang- és fénytechnikától a díszletekig. Táncosaink a kezdetektől fogva műkedvelésből, „csak” táncszeretéből léptek fel, aztán sikerült pályázni, és így némi juttatásokat is biztosítani. Néhány táncosunkat 2013–2014-ben a Spectrum Színház fizette, majd 2014-től kiváltunk, és a Bekecs alkalmazottaiként dolgoztak. Tóth Sándor polgármesterrel 2016-ban ellátogattunk a magyar kormány nemzetpolitikai államtitkárságához, ahol bemutattam terveinket. Ismertek, elismertek, és így azóta rendszeresen támogatnak. 2017-ben hivatalosan hivatásos együttes lettünk, és ennek megfelelően bérezzük az alkalmazottakat.

– A jubileumi előadás előtt elhangzott, hogy a Bekecs egyik célkitűzése az, hogy a szörvényba is eljusson.

– 2018-ban Magyarország kormányának nemzetpolitikai államtitkársága támogatásával készült el az elmúlt évszázadot felidéző *Ember az embertelenségben* című előadásunk, amelynek kapcsán felvállaltuk, hogy egy év alatt az összes, 1920-ban elcsatolt területen, a közelgő centenárium alkalmából, száz helységben mutatjuk majd be a produkciót. Ez volt az első előadás, amellyel szörvényvidékekre is eljutottunk. Egy ilyen alkalommal találkoztunk bukovinai székelyekkel, akik elmesélték szomorú sorsukat, és ebből merítkezve állítottuk össze a *Keresztúton* című előadást azzal a szándékkal, hogy vigyük el a produkciót harminc olyan településre a Kárpát-medencében, ahol bukovinai székelyek vagy azok leszármazottai élnek. Így jutottunk el Bákó, Hunyad, Arad és Temes megyébe, de voltunk Délvidéken, Vajdaságon, Magyarországon Tolna és Baranya megyében. A szörvény-programunkat évek óta a Nemzetpolitikai Államtitkárság, a Maros Megyei Tanács és magáncégek is támogatják, így olyan helyekre is elmehetünk, ahol a jegyek eladásából származó bevételek nem feltétlenül fedezik a kiadásokat. Az utóbbi időszakban adományokból sikerült fedezni az ilyen jellegű kiszállásokat. Egyházaink, az RMDSZ és más civil szervezetek meghívására jutottunk el Fehér, Beszterce, Brassó, Szeben megyébe, vagy Hargita megyében olyan településekre, ahol kevesebb mint 50 százalék a magyar lakosok aránya, úgymint Balánbánya, Maroshévíz, Borszék, Vasláb, Tölgyes, Salamás, Maroshévíz. De ugyanígy szörvény megyénkben a Mezőség, a Kis-Küküllő, valamint a Felső-Maros mente is, ahova szívesen elvisszük előadásainkat.

– Lesz-e valamilyen váltás a Bekecs műsorpolitikájában, ha városi néptáncszínházzá válik?

– A közönségszervezés és a műsorpolitika miatt nagyon fontos meghatározni a célkitűzéseket, a célközönséget, a hosszú távú víziót. 2017-től hivatásos magánfinanszírozású előadó-társulat lettünk. Amint említettem, nemsokára önkormányzati, azaz állami intézménnyé válhatunk, ami biztos háttérrel jelenthet számunkra ahhoz, hogy alaposabban dolgozzuk ki műsorpolitikánkat, illetve megengedi számunkra, hogy rendszerben és ne projektekben gondolkodjunk. Az intézményes háttér megteremteti azt az alkotói nyugodtságot, amivel előre tervezhetünk. Szakmailag az elmúlt öt évben bizonyítottuk, hogy helyünk van a hat erdélyi hivatásos néptáncegyüttes sorában. Az előadások minősége, gyakorisága, nézőink száma igazolja, hogy jó úton vagyunk, meg tudunk maradni, tartjuk a színvonalat, és nem úgy égünk, mint egy szalmaláng. Néptáncszínházként a hangsúlyt továbbra is a népi irányzatra helyezzük. Egyik fontos célkitűzésünk, hogy megkeressük azt a formanyelvet, amelyen aktuális, befogadhatóbbá tehetjük a néptáncot a mai társadalmunkban, és ne úgy tekintünk rá, mint egy múzeumba helyezett népi műtárgyra. Eddig is olyan előadásaink voltak, amelyekben megpróbáltuk a néptáncot a mai fiatalok számára is elérhetővé, élvezhetővé tenni. Így sikerült a közönségnek egy rétegét magunk mellé édesgetni, olyanokat, akik addig nem mentek volna el egy autentikus néptáncelőadásra. Fontos, hogy a fiatalok, a gyerekek felfedezzék a néptánc szépségét, belső horderejét, hiszen ez a népi kultúránk egyik gyökere, a miénk, és hordozza azokat az alapértékeket, amelyen nyugszik a magyar keresztényi kultúra és világszemlélet, amelyet nem szabad feladnunk. Ezt próbáljuk közvetíteni előadásainkkal, azzal a hittel, hogy még sokáig fennmaradhatunk itt Erdélyben, és őrizhetjük ezt a gazdag örökséget, amelyet eleink ránk hagytak.

A zene és a szeretet ünnepe

Második alkalommal szervezték meg a Karácsonyi csodavárót

Ha a hétvégén benéztünk a különböző közösségi médiás felületekre, akkor a bejgli, a feldíszített karácsonyfa, a szépen megterített asztal vagy éppen a jeggyűrűk végtelen permutációját láthattuk. Ezért elég sokan inkább úgy döntöttek, hogy kerüljük az internetet, és helyette bekapcsolják a televíziót, akkor meg jött a következő rész: Reszkesetek, betörők, romantikus filmek és abszurdnál abszurdabb karácsonyi filmek voltak a terítőken, legalábbis a csatornák jelentős részénél. Szerencsére volt kivétel, hiszen az Erdélyi Magyar Televízió idén ismét úgy döntött, különleges ajándékkal készül a nézői számára: második alkalommal szervezte meg a Karácsonyi csodaváró névre keresztelt zenei vetélkedőt. A műsort december 25-én 20 órától sugározta, de az ETV YouTube-csatornáján bármikor visszanezézhető.

Nagy-Bodó Szilárd

Karácsony a szeretet ünnepe, Jézus születésének napja viszont mostanra az ajándékozásról is szól. Sokan leginkább ezért várják a december 24-i estét. Azonban mindig felmerül a kérdés: vajon mi lenne az igazán jó ajándék? Talán azt lehetne mondani, hogy az, amikor örömet tudunk ajándékozni. Ez pedig sikerült az Erdélyi Magyar Televízió csatornájának, amely mind a nézőket, mind a zenek-

tapasztalatuk a tavalyi, első kiadás kapcsán, rendezőként a felvételek során olyan kihívásokkal is szembe kellett nézniük, mint a fellépők lámpaláza.

Azok, akik a televízióban nézték a kész műsort, talán nem is figyeltek arra, hogy egy öt kamerából álló rendszerrel vették fel a jeleneteket. Ezen kamerák közül az egyik egy darura volt felszerelve, hogy a nézők egy jobb képi világot kapjanak, még tovább fokozva a műsor élvezhetőségét. A kamerák mellett pedig számos fény- és hangtechnikai eszközre is szükség volt, illetve a kamerák képét a rendező váltogatta a közvetítőautóból. Ha mindez nem lenne elég, akkor a még ott voltak a LED-falak is, amelyekre olyan vizuális elemeket szerkesztettek, amelyek még jobban ráerősítettek a karácsonyi hangulatra, mondta el Nagy Imre, a Fonax Studio alapítója és vezetője.

Nemcsak a szervezőknek, hanem a zsűrinek is nehéz dolga volt. A szakmai zsűriben, amelynek tagjai kiválasztották azt a három produkciót, amely a közönségdíjas mellett szintén felléphetett a második Karácsonyi csodaváróban, helyet kapott A Csajod zenekar, Fóris-Ferenczi Gábor és Szőcs Renáta is. Szőcs Tamás, A Csajod zenekar gitáros-énekesa elmondta, hogy a zenekar tagjai külön-külön először egy tízes, majd egy ötös, végül pedig egy TOP3-as listát állítottak össze. Ezt vetették össze, és így született a választás, hogy melyik az általuk legjobbnak tartott karácsonyi dal és produkció. A frontember arról is beszélt, hogy fontos volt számukra, hogy ne csak ének legyen, hanem valamilyen hangszerezés kíséret is színesítse az előadást, ezt is

figyelembe vették a választáskor. Szőcs Tamás úgy vélekedett, hogy egy jó karácsonyi dal őszinte kell legyen, amellyel az emberek képesek azonosulni, és tudnak neki örövendeni.

Szőcs Renáta énekesnő számára ez volt az első alkalom, hogy zsűritagként vett részt egy

Fóris-Ferenczi Gábor, a Karácsonyi csodaváró egyik zsűritagja

tehetségkutatóban. Elmondása szerint kimondottan nehéz volt a választás, mert rengeteg tehetséges erdélyi zenész van, továbbá külön nehézséget jelentett az is, hogy különböző műfajokat kellett összehasonlítani. A döntésében az is szerepet játszott, hogy felmérte, hosszú távon mennyire van fantázia az adott együttesben vagy énekesben, ennek hatására hozta meg a döntését. Az énekesnő azt is bevallotta, hogy a fellépése előtt izgult, hiszen olyan személyek előtt állt színpadra, akiket korábban ő osztályozott, ez pedig adott egy plusz stresszfaktort.

Fóris-Ferenczi Gábor énekes is a szakmai zsűriben foglalt helyet. Elmondása szerint több ízben videóklip nélkül nézte meg a beküldött produkciókat, és közben tett egy-egy piros pontot amellé, amelyik elnyerte a tetszését. A következő körben pedig már csak azokat hallgatta meg, amelyeket előző körben pozitívan értékelt, ezek közül választott. Az énekes kiemelte, hogy bár manapság egyre többen videóklip nélkül hallgatnak zenét, a vizuális anyag is sokat tud segíteni vagy éppen rontani egy-egy dalon, ezért erre is érdemes külön odafigyelni. Kendőzetlenül beszélt arról is, hogy volt olyan fellépő, akinek az előadása sokkal színvonalasabb volt, mint

az övé, ezzel Toró Gábor és Fehér Izabella közös produkciójára utalt.

A két zenész Toró Gábor Ave Maria dalát adta elő, ezzel sikerült elnyerniük a zsűri tetszését. Ugyanakkor Gábor arról is beszélt, hogy nagy meglepetés volt számukra, hogy bekerültek a műsorba. Az ő szemszögéből ez egy Mikulás hozta ajándék volt, hiszen december hatodikán reggel értesítették, hogy bekerültek a műsorba. A Karácsonyi csodaváróról lévén szó, a zenészek arról is beszéltek, hogy szerintük milyen a jó karácsonyi dal. Fehér Izabella szerint egy olyan dal kell legyen, amelynek az üzenete elér az emberekhez, megértik, és tudnak azonosulni vele. Toró Gábor úgy vélte, a jó karácsonyi dalban benne van Jézus, a Megváltó.

Az idei Karácsonyi csodaváró közönségdíjasa a Backamadarasi Ifi lett, tagjai érdekes kihívásként élték meg a tehetségkutatót. Nagy Vajda Laborc, az együttes egyik tagja elmondta, hogy együttesük szeptemberben alakult

meg, és ez volt a második fellépésük. Hatalmas elégtétel volt számukra, hogy sikerült megszerezniük a közönségdíjat, különösen annak fényében, hogy kimondottan szoros volt a végén a verseny, mindössze néhány szavazaton – azaz like-on – múltott, hogy ki lesz az az együttes, amelyik végül felléphet a műsorban. Dósa Réka, a Backamadarasi Ifi tagja nem rejtette véka alá azt sem, hogy szinte mindenki izgult, mindenkit elfogott a lámpaláz, még annak ellenére is, hogy a műsor előtt hetente legalább kétszer próbáltak. Ezzel együtt is hatalmas eredménynek érzik azt, hogy eljuthattak a műsorba, és biztosak abban, hogy a jövőben még számos helyen fognak zenélni.

A Karácsonyi csodaváró rávilágított arra, hogy számos olyan karácsonyi dal van, amely az évek során nem vált annyira közhizmerré, annak ellenére, hogy átható üzenetükkel képesek visszaadni az ünnep hangulatát. Egy kevésbé ismert zeneszámmal, az Abigél musicalből a Karácsony esti dallal állt színpadra Fejér Eszter és Sallai Krisztina. Fejér Eszter a produkciót követően úgy fogalmazott, hogy egy olyan dalt szerettek volna választani, ami nem annyira ismert, és éppen ezért több ember felfigyelhet rá. Elmondása szerint hatalmas öröm volt számukra, hogy felléphettek a műsorban, egy új és meghatározó élménnyel gazdagodtak ezáltal.

A Karácsonyi csodaváróban fellépett Ambrus Laura, a Mozaik műsorvezetője és Csíki Róbert, az Erdélyi Magyar Televízió stúdiófelelőse is, akik beszámoltak arról, hogy nem ez az első közös éneklésük, hiszen egy-egy műsorfelvétel után, lazítás gyanánt, többször is énekeltek már együtt, azonban most először álltak közönség elé. A napi rohanás mellett viszont nem volt sok idejük próbálni, mindössze két alkalommal tudtak összeülni, ennek ellenére is sikerült megtalálniuk az összhangot. Ambrus Laura beszélt arról is, hogy számára külön kihívás volt az, hogy egyszerre volt műsorvezető, szerkesztő és fellépő is a Karácsonyi csodaváróban, azonban örömmel tett eleget az összes kihívásnak. Csíki Róbert őszintén mesélt arról, hogy számára szokatlan a kamera előtti rész, és még sok munkát fog igénybe venni, ameddig megszokja ezt a teret is. Viccesen azt is hozzátette, hogy bár egy nem megszokott helyzetben próbálta ki magát, szívesen lenne műsorvezető is, természetesen csak azután, hogy rutinosan mozog a kamera előtt.

Összességében nézve a Karácsonyi csodaváró idén is új színt hozott az erdélyi karácsonyba, olyan élményt, amely által büszkékké lehetünk az erdélyiségünkre ilyen tekintetben is. Egy olyan műsorral vagyunk gazdagabbak, amely miatt érdemes leülni a televízió elé karácsonykor.

Ambrus Laura, a Karácsonyi csodaváró műsorvezetője és egyben fellépője

rokat meg tudta ajándékozni. A nézők kimondottan színvonalas műsort tekinthettek meg karácsony első napjának az estéjén, az erdélyi zenekarok pedig megmutathatták a tehetségüket. Nagy Enikő, a Karácsonyi csodaváró ötletgazdája és rendezője elmondta, hogy számos olyan rész volt, amit a nézők nem láthattak. A többi között ilyen volt a több napon át tartó stúdióépítés, az előkészületek vagy éppen az, amikor felhívták a zenekarokat, hogy bekerültek a műsorba. Bár már volt

renczi Gábor és Szőcs Renáta is. Szőcs Tamás, A Csajod zenekar gitáros-énekesa elmondta, hogy a zenekar tagjai külön-külön először egy tízes, majd egy ötös, végül pedig egy TOP3-as listát állítottak össze. Ezt vetették össze, és így született a választás, hogy melyik az általuk legjobbnak tartott karácsonyi dal és produkció. A frontember arról is beszélt, hogy fontos volt számukra, hogy ne csak ének legyen, hanem valamilyen hangszerezés kíséret is színesítse az előadást, ezt is

Karácsonyi csodaváró – a fellépők és a zsűri

Forrás: az Erdélyi Magyar Televízió Facebook-oldala

Folytatódik a versenyfutás a Premier Ligában

Egy héttel a katarai világbajnokság vége után folytatódik az angol labdarúgó-bajnokság a hagyományos ünnepi fordulóval (Boxing Day).

A Premier League-ben hagyományosan sorsdöntőnek tartott év végi fordulónak – december 30. és január 2. rajttal is rendeznek egy-egy kört – a tabella élén az Arsenal ötponos előnnyel vág neki a címvédő Manchester City előtt.

Az Agyúsok számára komoly érvágást jelent, hogy a katarai tornán megsérült Gabriel Jesus, a gárda brazil válogatott támadója, akire előreláthatólag három hónapig nem számíthat Mikel Arteta vezetőedző. Az Arsenal hazai környezetben a West Ham Unitedet fogadta tegnap este, a lapzártánk után befejeződött mérkőzésen, a másik londoni együttes számára minden bizonnyal jól jött a vb-szünet, mivel előző három bajnokiját elvesztette, és legutóbbi öt fellépésén csak egyszer nyert a Premier League-ben.

A címvédő Manchester City már játszott tétmérkőzést a világbajnokság óta, csütörtökön a Ligakupa nyolcaddöntőjében a nagy rivális Liverpoolt győzte le látványos találkozón 3-2-re, ezúttal pedig a Leeds United otthonában lép pályára (szerdán 22 órai kezdettel).

Hasonló helyzetben van az idény egyik meglepetéscsapata, a Newcastle United, amely kedden a Bournemouth felett aratott 1-0-s sikerével biztosította helyét a nyolc között a Ligakupában, nem mellesleg ezzel sorozatban a hetedik tétmérkőzésén diadalmaskodott. Most a Leicester City otthonában bizonyíthatott Eddie Howe csapata (ugyancsak tegnap, lapzártá után), a Leicester otthonában, amely ugyan tragikusan kezdte a szezont – a nyolcadik fordulóig egyetlen pontja volt a csapatnak –, de aztán lendületbe jött, legutóbbi öt fellépéséből négyet megnyerve pedig immáron biztosan tagja a középmezőnynek.

A mai és holnapi program

Ma:

- * 19.30 óra: Chelsea – Bournemouth
- * 22.00 óra: Manchester United – Nottingham Forest

Szerda:

- * 22.00 óra: Leeds United – Manchester City

A mérkőzéseket a DigiSport televízió élőben közvetíti.

Az év legjobb sportolói Maros megyében

Elkészítette az év legjobb sportolóit rangsoroló jegyzékeit a Maros Megyei Sportigazgatóság. Lapunknak is elküldték a kategóriákra bontott listákat, és a 2022-ben nyert érmek számát is ismertették.

Eszerint az év sportolója címet olimpiai sportágakban Bíró Krisztián (szabadfogású birkózás; klubja: Marosvásárhelyi CSS-CSM, edzői: Fazakas Csaba, Dragoș Vlad, Gyarmati Ferenc), nem olimpiai sportágakban Varó Norbert (lábtenisz; klubja: Marosvásárhelyi Gombos Martial Arts, edzője: Varó Gyula) érdemelte ki. Az év csapata díjat a megyeszékhelyi CSU (egyetemi sportklub) vívósakosztályának (edzője: Szabó Zoltán) ítélték oda.

Junior korosztályban Lirca Georgiana (szabadfogású birkózás; klubja: Marosvásárhelyi CSS-CSM, edzői: Fazakas Csaba, Dragoș Vlad, Gyarmati Ferenc) lett az olimpiai sportágak kategóriájának legjobbjá, míg a nem olimpiai sportágak csoportjában Sasebeș Andrei és Ababei Iulia (sporttánc; klub-

juk: Szászrégeni Dansul Viorilor, edzőjük: Andrea Suciu) érte el a legjobb eredményeket. A legjobb csapat a Marosvásárhelyi CSS (iskolás sportklub) szabadfogású birkózó szakosztálya (az edzők: Fazakas Csaba, Dragoș Vlad, Gyarmati Ferenc).

A parasportolók kategóriájában Nagy Bíró Ilona (nemlátók, karate; klubja: Marosvásárhelyi Sakura, edzője: Belean Alexandru) eredményei bizonyultak a legjobbaknak.

A Maros Megyei Sportigazgatóság összesítése alapján a Maros megyei sportolók 6 felnőtt és 5 junior világbajnoki aranyat szereztek, ezüstből 6 és 7, bronzból 0 és 1 a „termés”. Európa-bajnokságon 5/6 arany, 8/5 ezüst és 2/7 bronz a mérleg. Országos bajnokságon 48 aranyérmet nyertek a Maros megyei felnőtt és ifjúsági korosztályú sportolók, továbbá 49 ezüstöt és 64 bronzot is hoztak. A serdülők és juniorok kategóriájában pedig 105/114/139 a dobogós helyezések száma 2022-ben.

A Postaréttől a villanyfényes ligeti pályáig

Az év vége a visszatekintés, a mérlegkészítés időszaka a sportban is. A labdarúgásban egy hónapig a nemrégiben zárult világbajnokságra irányult a földkerekség minden szurkolójának a figyelme, így a helyi „ügyek” némileg háttérbe szorultak.

Czibalmos Ferenc Attila

Az alap hiányzik!

Talán nem is baj, hogy nem kell a mostani helyi focival foglalkoznunk, mert az továbbra is inkább a közepszerűségével tűntet. Maros megyei felnőttcsapat csak a harmadosztályban szerepel, közülük is csupán Nyárádrtól célozna feljutást – ha meglenne hozzá a pénz, a paripa s a fegyver. Szászrégen már évek óta óvatosan ügyel arra, hogy a középmezőnyben megtartsa helyét, Marosvásárhelyen pedig a csíkszeredai székhelyű Székelyföld Akadémia „lízinger” csapatot, amelyet – a bajnoki rangsorban elfoglalt helyének megfelelően – a sor végén illendő számba venni.

Azonban ez nem volt mindig így, különösen a megyeszékhelyen nem. A legutóbbi választáson leváltott városvezetés éveken át futtatott klubot hol ilyen, hol olyan néven, amellyel kis híján a bajnoki címig is eljutottak – az utolsó lépcsőfokon azonban emlékezetes módon elbotlottak, mint tette volt annak idején a neves névelőd AS Armata is. Lényeges különbséget jelentett viszont a régi időkhez képest a mostani „letűnés”, hogy míg korábban sziklaszilárd talapzatra épült a marosvásárhelyi foci, most ilyenről szó sincs.

Egykoron ugyanis pezsgő alapfokú labdarúgóélet jellemezte a környéket, ami manapság nemigen jellemző. (Hogy ennek mekkora

a jelentősége? Gondoljunk csak arra, hogy a futball hazájában, Angliában mekkora közönség előtt rendeznek egy-egy negyedik vagy ötödik ligás mérkőzést!) Marosvásárhelyen a II. világháború, majd a kommunizmus éveiben számos futballesapat működött, és az is köztudott, hogy a rendszerváltás előtti években szinte nem volt falu, amelynek ne lett volna csapata az akkori falusi vagy megyei bajnokságban. A megyeszékhelyi gyárak is élen jártak ebben a tekintetben, így a Procomplex, az Imatex, a Gloria, a Bőrgyár (Dermagant), az IRA, és ide sorolhatjuk a Lemmarult, a Sănătatea és a Cukorgyárt is, soraikban jó képességű helyi labdarúgókkal. Az ötvenes években a megyei bajnokságban két értéksorozatban 23 csapat csapott össze: csak a marosvásárhelyi együttesek között olyan nevek voltak, mint a Locomotiva II, az Armata, az egyetemi sportegyesület, az Unitatea, az Avântul Simó Géza, a Dinamo, a Közüzemek, az Alimentara, a Progresul (tanügy), a Victoria, a Dermagant, a Constructorul stb.

De vajon hol, milyen futballpályákon szerepeltek ezek az alakulatok? A minap a marosvásárhelyi labdarúgás legidősebb képviselőjével, a 95 éves *Gierling Györggyel* vettük számba a hajdan volt vásárhelyi futballpályákat.

Gödör, Obor, Erzsébet-liget, Voința, Cukorgyár, „Metaló”, „Elektro”...

„A két világháború között Marosvásárhelyen az Állomás téren, a Frigorifer gyár helyén létezett futballpálya, én azon nem játsztam. Idővel a legnagyobb jelzőt a ligeti pálya elődje, az Erzsébet-ligeti stadion érdemelte ki. Utóbbi szomszédságában, a mostani sportcsarnok helyén is volt az ötvenes-hatva-

Telt ház az AS Armata mérkőzésén a Ligetben, a '70-es években

nas években egy kisebb méretű focipálya, a Gödör, ahol városi és megyei csapatok is játszottak, a felsőbb szintű együttesek viszont az Erzsébet-ligetben és a November 7. negyedi Obor pályán fogadták vendégeiket, utóbbi a kis szerpentin melletti téren helyezkedett el. A Kárpátok sétányon, a mai mezőgazdasági líceum melletti pályán is játszottak megyei csapatok. A főtér mögött, a mai Színház tér szomszédságában, a Bartók Béla utca mellett volt a Hargita hotel, mellette a Voința pálya, ahol több sporteseményt is megtarthatnak” – mondta el Gierling György, aki már 1943-ban, 16 évesen biztos tagja volt a marosvásárhelyi második osztályban szereplő NMKTE nagycsapatának, és 1963-ban akasztotta szögére a csukát a helyi Mureșulnál.

„Érdekes futballpályának nevezném még a cukorgyárit, amely a Nagyalomás mögötti téren helyezkedett el, és az üzem tulajdona volt. Mai szemmel, a mai elvárásokhoz mérve inkább primitív körülményeket biztosított, hiszen salakos, esős időben sáros pálya volt, egy-egy becsúszás után a salakdarabok nyoma még hosszú évek múltán is meglátott a labdarúgók lábán, mégis rendkívül népszerűnek bizonyult. Itt játszottak a megyei bajnokság legtöbb helyi mérkőzését, és több együttes egyidejűleg, a pályát felosztva edzett. Mint értesültem róla, a terület elvadult, bozótossá vált, és magáncégek is működnek az utca melletti részen.

A hetvenes években épült fel a Sziget utcában a hajdani Metalotehnica pályája, majd a nyolcvanas évek elején az 1980-ban alakult Elektromaros Munkás Sportklub is saját pályát alakított ki a Tudor negyedi Haladás utcában.

Megyei mérkőzéseket a nyolcvanas évek-

ben még a remeteszegi futballpályán is játszottak” – összegzett Gierling György.

Mit ír a Hol vagy, te vén lizsé, ti régi álmok?

Hajdani krónikák szerint a múlt század első éveiben Marosvásárhelyen a postaréti kerékpárpályán belüli területen futballoztak, aztán 1907-től kezdődően az Erzsébet-ligeti pályán rendeztek futballmeccseket. 1921-ben a helyi MTK a MAC-kal a vasúti Nagyalomás közelében, az egykori Frigorifer-gyár helyén 500 férőhelyes lelátóval ellátott futballpályát épített.

Klós Bálint *Hol vagy, te vén lizsé, ti régi álmok?* című könyve szerint a II. világháború idején az Erzsébet-ligeti városi stadion lelátóit a németek felgyújtották. 1948 júniusában az OSP hathatós (366.460 lejes) anyagi támogatásával füvesítették újra a 7500 négyzetméternyi területet.

Ugyancsak Klós Bálint írja, hogy a cukorgyári pályát 1946. május 7-én adták át.

Röviddel utána a helyi Avântul sportegyesület komplexuma, az Obor-telep is megjelent, aztán 1949 tavaszán a Ligetben a korcsolyapályaként elhíresült „Gödört” is labdarúgóméretekre szabták át az Augusztus 23.-ra keresztelt létesítményben.

1954-ben elkezdődtek a ligeti stadion bővítési munkálatai, így a felsőbb szintű labdarúgó-tevékenység hosszú időre a November 7. utcai Obor-pályára tevődött át. Érdekeséggént említhető, hogy a legelső villanyfényes labdarúgó-mérkőzést Marosvásárhelyen 1963. június 5-én rendezték az időközben felújított ligeti stadionban, amikor a bolgár élvonalbeli Marek Stanke Dimitrovo együttese 1-0-ra győzött a Rónay Ferenc és Gierling György páros edzette helyi Mureșul ellen.

A cukorgyári pályá 2022 nyarán

Fotó: Czibalmos Ferenc Attila

Techuníverz

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Hivatalos: kötelező lesz az USB-C!

Már régóta szólnak arról a hírek, hogy az Európai Unió kötelezővé fogja tenni az elektronikai gyártóknak az USB-C szabványt. Eleinte úgy volt, hogy 2023-ban már kötelező lesz az új, egységesített töltőcsatlakozó használata, azonban a végleges álláspont szerint erre a gyártóknak valamivel több ideje lesz: 2024 őszétől lesz kötelező az USB-C aljzat használata az Európai Unióban.

Nagy-Bodó Szilárd

Az EU-féle Official Journalban december első felében jelent meg a hivatalos direktíva, amely máától, azaz december 27-től lép érvénybe, és kimondja, hogy 2024. december 28-tól már csak olyan készülékeket lehet forgalomba hozni az Európai Unió tagországaiban, amelyek egységes USB-C porton keresztül tölthetők. És itt álljunk meg egy pillanatra. A legtöbb gyártó már rég átért az USB-C-re, van viszont egy különutas, az Apple, amelynek a 2022-es csúcskészülékeiben is maradt a mostanra már kimondottan elavultnak számító Lightning port. Természetesen nem véletlenül, a cégnek nagyon is jó oka van arra, hogy ne váltson. Ez pedig nem más, mint a profit. Az almás vállalat óriási összegekre tesz szert a kábelek értékesítéséből. Arról nem is beszélve, hogy a szabványt is árulják, tehát ha nem is eredeti Apple-kábelt veszünk, akkor is van abból valamennyi

Lightning vs. USB-C

Forrás: MacRumors

Nem volt véletlen lépes az Apple részéről, hogy 2020-ban az iPhone 12 szériában bevezette a MagSafe fantáziánévre keresztelt saját mágneses wireless töltőt. Ezzel már akkor előrevetítette, hogy nála ez lesz a jövő. Az almás vállalat amúgy is mindig híres volt arról, hogy minden portot és gombot el akar tüntetni, mindezt annak érdekében, hogy ál-

USB-C-n keresztül tölteni. Csodák csodájára ebből a sorból az Apple sem marad ki, 2016 óta az összes MacBook vagy csak kizárólag USB-C-n keresztül tölthető, vagy támogatja az ezen az aljzaton keresztül érkező áramfelvételt is.

De miért is van szükség az USB-C-re, vagy miért erőlteti ezt ennyire az Európai Unió? Az ok a környezetvédelem. Felmérések támasztják alá, hogy az Európai Unióban a kidobásra ítélt töltők 11 ezer tonnányi hulladékot képeznek. Arról nem is beszélve, hogy a tagországokban élő emberek 250 millió eurót költenek évente töltővásárlásra.

Kis számítógépet dobna piacra a Xiaomi

Tagadhatatlan, hogy a Xiaomi egy nagyon széles palettát fed a termékeivel. Csak hogy néhányat említsünk: okostelefonok, viselhető eszközök – okosórák és okoskarkötők – készülékek az okosotthonba, elektromos hajtány, fülhallgató és még lehetne sorolni. Azonban most egy olyan termékkel készül előállni a kínai gyártó, amelyre nem számítottunk : egy mini PC-t szeretne piacra dobni.

A volt kínai elnök, Csiang Cö-min halála miatt napolták el a Xiaomi rendezvényét, ahol többek között rögtön két mini PC-t is bemutatnak volna. Így egyelőre marad a feltételes mód és a találgatások a Weibón megjelent képek alapján.

Az egyik mini PC-ről, a Xiaomi Host Miniről mindössze egy olyan kép jelent meg, amelyen egy csupasz állapotú gép látható. A kép tanúsága szerint nincs benne alaplap sem, így nem lehet kikövetkeztetni azt, hogy Intel vagy AMD processzorral fog dolgozni. Viszont, ezzel ellentétben úgy fest, hogy két slotos asztali GPU-val, azaz grafikai egységgel is elboldogul. A GSM Arena vélekedése szerint a kép nem arra utal, hogy a Xiaomi egy üres mini PC-t, azaz pusztán egy gépházat szeretne forgalmazni, sokkal inkább az állhat a kép mögött, hogy még nem tudni, hogy milyen hardverek fognak a gépbe kerülni. Azonban az valószínűsíthető, hogy windowsos operációs rendszert fog futtatni a gép, legalábbis ezt igazolják a promóciós anyagok, illetve a beépített képernyő, amelyen egy Win+M parancsikon látható.

Az első gép tehát, bár mini PC, nem lesz éppen olyan kicsi, méreteiben sokkal nagyobb lesz a piacot ilyen szempontból igen csak meghatározó Mac Mininél. A második Xiaomi mini PC viszont éppen az Apple hordozható számítógépének lesz az ellenfele, legalábbis a méretek szempontjából. Ez várhatóan AMD Ryzen 7 6800H-s processzorral, egy Radeon 680M RDNA2 iGPU jelzésű grafikus egységgel, 16 GB RAM-mal és 512 GB SSD-vel lesz kapható. Az ára várhatóan 570 dollár körüli lesz.

Az mindig egy örök kérdés, hogy kinek kellhet mini PC? Nos, ez valóban egy jó kérdés, hiszen, ha otthon használjuk, akkor egy asztali számítógép is megteszi, sőt egy all-in-one gép a legjobb, még akkor is, ha a helytakarosságot tartjuk szem előtt. Hiszen egy all-in-one gép lényegében egy kijelző, aminek a hátába van építve a hardver. Ezzel szemben egy mini PC esetében szükségünk van egy plusz kijelzőre, illetve egy kábelre, ami összeköti a kettőt. Az új monitorok már lehetőséget nyújtanak arra is, hogy a számítógép energiáját használják, így nincs szükség még egy tápkábelre, de akkor a kijelző mellett helyet kell találni magának a mini PC-nek. Nem beszélünk sok helyről, viszont kézenfekvőbb megoldásnak tűnik egy all-in-one számítógép, hiszen az sokkal esztétikusabb is, mivel nincsenek ott a kábelek. Továbbá, aki utazáshoz használná, annak egyértelműen jobb alternatíva egy laptop, hiszen a mini PC mellé kell szerezni egy kijelzőt is, ha az nincs, akkor lényegében használhatatlan a rendszer. Így valós kérdés lehet, hogy vajon mit vár el a Xiaomi a mini PC-től? Mindenesetre ilyen tekintetben is nyomon fogjuk követni a trendeket és az eszköz piacának alakulását.

Csatlakozók és az USB-C

Illusztráció. Forrás: Európai Unió

bevétele a cupertinói techóriásnak. Persze ott vannak a nagyon olcsó kínai kábelek, de ezeket a telefon egy idő után letiltja, és attól kezdve nem lehet tölteni velük az eszközt. Jól kitalálta az Apple a kábelstratégiáját is. Ezzel együtt a mostani kötelező szabvány ellenére is nyer még két évet a Lightning portnak. Hogy miért? 2023-ban még teljesen szabályosan fogja bemutatni az új készülékeket Lightning porttal, 2024-ben pedig még a kötelező egységesítés előtt belép az európai piacra a két év múlva érkező telefonjaival. Tehát leghamarabb 2025 szeptemberében érkezhethet meg az első USB-C aljzattal szerelt iPhone. De szinte borítékolható, hogy nem fog.

Az Apple-nek túl sok pénze származik a kábelekből, és egy egységes USB-C aljzat nem tenné lehetővé számára, hogy nyomást gyakoroljon a piacra. Vagyis ki kell találnia valamit. Ami minden bizonnyal az lesz, hogy nemes egyszerűséggel eltünteti a töltő portot, ahogyan korábban tette a jack aljzattal vagy idén az amerikai iPhone-ok esetében a SIM-kártya-tálcával.

lítása szerint egyszerűbb eszközöket hozzon létre. Persze ez csak egy elmélet, de ha az Apple stílusát nézzük, akkor valóban komoly esély van rá, hogy nem fog beállni a sorba. De térjünk vissza az USB-C szabványra. 2024 végétől tehát minden új, az Európai Unió piacára bevezetni tervezett telefon, táblagép, fülhallgató, fejhallgató, játékkonzol, hangszóró, elektronikus könyv olvasó, billentyűzet, egér és navigációs eszköznek USB-C aljzattal kell rendelkeznie. További megkövetés, hogy amennyiben a töltési teljesítmény meghaladja a 15W-ot, akkor az USB PD-t (Power Delivery) is támogatnia kell az eszköznek. A tagállamoknak 2023. december 28-ig kell adaptálniuk és nyilvánosságra hozniuk a témával kapcsolatos törvényeket és szabályozásokat. A mostani rendelet nem érinti a hordozható számítógépeket. Azonban ezek gyártói sem örülhetnek sokáig. Az Európai Unióban 2026. április 28. után már csak USB-C csatlakozóaljzattal felszerelt laptopokat lehet majd forgalomba hozni. Viszont, ha körülnézünk a piacon, azt tapasztalhatjuk, hogy már szinte az összes laptopot lehet

Xiaomi mini PC

Jövőre sem lesz rend...

Kuszálík Péter

Úgy illenék, hogy az új esztendő közeledtével valami biztatót írjak a kedves olvasónak, de nem tudok semmi vigasztalót előszedni a láda-fiából, még az idei bosszúságok foglalkoztatnak.

Az elmúlt nyáron több napig tartó *órriási buli* volt a Maros bal partján, a komp környéki területen – neve is volt: Vibe Fesztivál –, nem is hagytam szó nélkül. Akkor írtam: „Július 6-án azt olvashattuk a *Népiújságban*, hogy a rendezők igen elégedettek, a csődület tekintélyes hasznót hozott. A begyúlt zsetonok számát nem közölték, de annak alapján, hogy a szervezőcsapat nemsokára nekifog a jövő évi buli szervezésének, azt vélem kiköbözni: szép összeg gyűlhetett össze, ha ebből a profitból tíz-tizenkét ember (plusz család) kényelmesen elvan egy esztendeig. Jó biznisz ez, jobban fizet a seprükötésnél... Kár,

hogy a 82 ezer ’tetszik’ vélemény ellenében sorakozó átkok és szidalmak számát nem közölték. – Komolyan érdekelne, hogy a városháza által kalapba dobott 250 ezer lejnyi ’befektetés’ után mekkora a haszon, és miben mérhető?” (K. P.: Feszt igitál; *Népiújság*, júl. 12.)

A költői kérdésre nem érkezett válasz, mert Választott Polgármesterünknek nincs ideje a replikákra. A nagyobbik baj az, hogy a közélet megoldandó dolgai sem érdeklik; két beadványomra – városházi iktatószámok: 62.225/aug. 17. és 73.482/szept. 27. – semmilyen választ nem kaptam. Szintűgy visszhangtalan maradt a szeptemberi ’Városi Konzultáció’ (lásd: K. P.: Virtuális fórum; *Népiújság*, szept. 27.; a kérdőív ötödik pontja; okt. 18.), az újságban semmit sem olvashattunk a polgárok által fölvetett gondokról és a városházi illetékesek válaszairól. Ki és mikor fog rendet csinálni ebben a városban?

A júliusi Vibe után volt egy

másik dobhártyarepesztő buli is, a Maris Fest (lásd: Motorosok és rockerek fesztiválja; *Népiújság*, aug. 17.). A megyeszékhely lakóit szerencsére megkímélték ettől a traumától, mert a Cserged melletti Transilvania Motor Ring hallótávolságon kívül van. A rendezvény honlapja szerint fergeteges szórakozás várta az adrenalinfüggő látogatókat, pl. „să te tatezi la beție cu cele mai idioate mesaje, dar făcute de cele mai mari artiști din breaslă” (= a legidiotább üzeneteket tetováltathatod magadra részegen, de a céh legnagyobb művészeivel) és „acum ai ocazia să faci drifturi până vei vedea încă odată ce-ai mâncat și băut la masa noastră” (= most lehetséged lesz annyit száguldozni, hogy visszontlássad azt, amit a mi asztalunknál ettél és ittál). Tiszta beszéd, kulturált szórakozás.

A Vibe gazdái gondoskodnak arról, hogy ne felejtjük el őket. November 15-én újabb cikk jelent meg a *Népiújságban*: a fényes jövőt

vázolják benne. 2023-ban, a júliusi öt nap alatt legalább százezer bulizóra számít a fesztivál igazgatója. Meg tudom érteni, mert ő abból él, hogy százezer szomszjas gyerek a Sós-réten bulizik, éjt nappá téve, s ha nem nyolcvan-, hanem százezer tinédzser érkezik, akkor könnyebb lesz kiszámolni a hasznót. Ugyebár, ha mindegyikük csak két sört fogyaszt el naponta, az már ötven ciszterna komlóló (és ugyanannyi hűgy, tekintve, hogy a sör nem vész el, csak átalakul; ha a fiatal sereg ismerné a sörivók első parancsát – „a sör sem a tied, csak kibéreled” – akkor talán megfontoltabban duhajkodna). Az ötletet a városháza illetékesei is felkarolták: „(...) büszkék kell legyünk arra, hogy nyaranta ilyen sok erdélyi fiatal látogat hozzánk. Mindent megteszünk, hogy a város a lehető legjobban fogadja őket” – mondotta Választott Polgármesterünk. Vajon mikor jutnak eszébe a város állandó lakói is? (Én inkább az ilyenkor szokásos falvédőt szögezném ki a bejárat fölé: „Akármilyen

kedves vendég, három napig untig elég.”)

Szilveszter előtt néhány nappal még egyszer eszünkbe juttatták, hogy mi vár ránk jövőre. A tudósítás – vagy inkább reklám? – balladai hangulatba ringatott. (Vesd össze: „Szó bennszakad, hang fennakad, / Lehellet megszegik.”) Az újságból idézem: „Közelednek az ünnepek, és már sokan készülnek a kikapcsolódásra, a szabadságolásra. Azonban vannak olyan helyek is, ahol *a munka nem áll meg* az ünnep alatt sem, sőt gőzerővel dolgoznak azon, ...” – no, nem az öt éves terv határidő előtti teljesítése a cél, sokkal magasztosabb maszlaggal etetnek: „hogy minél több újdonsággal tudjanak előállni. Ilyen a Vibe Fesztivál szervezőinek *munkája* is; a napokban jelentettek be néhány új fellépőt.” (*Népiújság*, dec. 19.) Ha a fesztivál előkészítését *munkának* (= erő kifejtésnek) nevezik, akkor a bulit követő háromnapos takarítás és helyreállítás milyen fedőnéven szerepel a fesztivál igazgató szótárában?

A Tompa Miklós Társulat januári műsorrendjéről

Premier az új év első hónapjában

Közzétette 2023 januári műsorrendjét a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata. A 2022–2023-as, 78. évad első, új évi hónapjának bemutatásával is gazdagított műsorkínálatát az alábbiakban olvashatják.

Január 3., kedd 19:00 óra, **január 4., szerda** 19:00 óra, **január 5., csütörtök** 19:00 óra és **január 6., péntek** 19:00 óra – William Shakespeare után Mohácsi testvérek: *Szentivánéji álom*. Vígjáték. Rendező: Mohácsi János. Nagyterem. Az előadást 12 éven felülieknek ajánlják.

Január 8., vasárnap 19:00 óra és **január 9., hétfő** 19:00 óra – A. P. Csehov: *Meggyeskert*. A Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata és a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem közös produkciója. Színmű. Rendező: Dobrovski Dóra. Stúdió Színház. Az előadást 12 éven felülieknek ajánlják.

Január 10., kedd 19:00 óra – Henrik Ibsen: *A nép ellensége*. Színmű. Rendező: Keresztes Attila. Nagyterem. Az előadást 14 éven felülieknek ajánlják, időtartama 2 óra 20 perc (1 szünettel).

Január 12., csütörtök 19:30 óra – Frank Wedekind: A tavasz ébredése. Gyermekekradédia. Bemutató előadás. Rendező: Ricz Ármín. Kisterem. Az előadást 14 éven felülieknek ajánlják.

Január 13., péntek 19:30 óra – Frank Wedekind: *A tavasz ébredése*. Gyermekekradédia. Rendező: Ricz Ármín. Kisterem. Az előadást 14 éven felülieknek ajánlják.

Január 19., csütörtök 19:00 óra és **január 20., péntek** 19:00 óra – Radu Afrim: *Grand Hotel Retromadár*. Színmű. Rendező: Radu Afrim. Nagyterem. Az előadást 16 éven felülieknek ajánlják, időtartama 2 óra 35 perc (szünet nélkül).

Január 22., vasárnap 19:00 óra – A magyar kultúra napja. William Shakespeare után Mohácsi testvérek: *Szentivánéji álom*. Vígjáték. Rendező: Mohácsi János. Nagyterem. Az előadást 12 éven felülieknek ajánlják.

Január 24., kedd 12:00 óra – *Téli csodaházikó – Csillagcsengő*. Gyerekműsor. Projektvezető: Benő Kinga. Nagyterem. Az előadás időtartama 50 perc (szünet nélkül).

Január 24., kedd 19:30 óra és **január 25., szerda** 19:30 óra – Boris Vian: *Piros fű*. Tragikomikus emléktutázás. Rendező: Fehér Balázs Benő. Kisterem. Az előadást 12 éven felülieknek ajánlják, időtartama 1 óra 40 perc (1 szünettel).

Január 26., csütörtök 19:00 óra – A. P. Csehov: *Meggyeskert*. A Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata és a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem közös produkciója. Színmű. Rendező: Dobrovski Dóra. Stúdió Színház. Az előadást 12 éven felülieknek ajánlják.

Január 27., péntek 19:00 óra – William Shakespeare után Mohácsi testvérek: *Szentivánéji álom*. Vígjáték. Rendező: Mohácsi János. Nagyterem. Az előadást 12 éven felülieknek ajánlják.

Január 29., vasárnap 19:00 óra – Henrik Ibsen: *A vadkacsa*. Dráma. Rendező: Keresztes Attila. Nagyterem. Az előadást 14 éven felülieknek ajánlják, időtartama 2 óra 40 perc (1 szünettel).

Január 31., kedd 19:30 óra – Bódi Attila: *Lázadni veletek akartam*. A Yorick Stúdió vendéglőadása. Színmű Bódi Attila azonos című regénye alapján. Rendező: Sebestyén Ába. Kisterem. Az előadást 12 éven felülieknek ajánlják, időtartama 2 óra (szünet nélkül).

Jegyek és bérletek személyesen a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház nagytermi jegypénztárában válthatók (nyitvatartás: hétfőtől péntekig 9:00 és 19:00 óra között, tel. 0365-806.865), a helyszínen előadás előtt egy órával, valamint online a <https://teatrional.biletmaster.ro/?lang=hun> honlapon. (*Kn.b*)

Lezárult a III. MIÉRT Erdélyi Perpatvar

A Magyar Ifjúsági Értekezlet (MIÉRT) 2022-ben is megszervezte a III. MIÉRT Erdélyi Perpatvart, mely egyben vitafórumot és képzéssorozatot is biztosított az erdélyi középiskolások számára. A szervezők célja, hogy a vetélkedő által Erdély-szerte vitakultúrát építsenek ki az erdélyi magyar fiatalok körében, emellett a kezdeményezés számos közéleti, politikai, gazdasági, illetve szociális témakörökön való gondolkodásra is készíteti őket.

A döntő megelőző időszakban az udvarhelyszéki, gyergyószéki, illetve Maros, Kolozs, Arad, Bihar és Szilágy megyei középiskolások intenzív képzéseken, vitaklubban való részvétellel sajátíthatták el az akadémiai vita alapjait.

Végül december 17-én nyolc csapat szállt versenybe a Székelyudvarhelyen rendezett döntőn, melynek a Hargita Business Center épülete adott otthont.

Az esemény megnyitóján *Tornai Szilárd*, az Udvarhelyszéki Ifjúsági Egyeztető Tanács elnöke, a Perpatvar főszervezője köszöntötte a vendégeket, résztvevőket. „Idén 123 középiskolás jelentkezett a programra, ami rekord az elmúlt évekhez képest. A hiánypótló kezdeményezés célja, hogy az akadémiai vitát mint közösségi élményt és a kritikai gondolkodást népszerűsítse és fejlessze a fiatalok körében. A MIÉRT a programnak köszönhetően bebizonyította, hogy a konstruktív vita és a megosztó témákról való disputa népszerű és vonzó tud lenni a középiskolások számára.

Oltean Csongor, a Magyar Ifjúsági Értekezlet elnöke köszöntése után elmondta: „A vita nélküli közösségépítés nem valódi, hiszen nem létezik olyan helyzet, amiben mindenki mindenkiel egyetért, csupán érvek hiányában, esetleg megfelelni akarásból nem adunk hangot véleményünknek. Mindig arra biztattam a fiatalokat,

benneteket, hogy alkossatok olyan közösséget, ahol a vita nem tabu, ahol a vitát nem támadásként élik meg az érintett felek, hanem hasznos, közösséget építő, hiánypótló lehetőségeként.”

A III. MIÉRT Erdélyi Perpatvar megnyitóján Kovács Péter, a Kós Károly Akadémia Alapítvány alelnöke, Bíró Barna Botond, Hargita Megye Tanácsának alelnöke, az Udvarhelyszéki RMDSZ elnöke, Julian Bonnici (WMCES Communications and New Media Officer) is köszöntötte a középiskolásokat, zárásként pedig Winkler Gyula európai parlamenti képviselő kívánt videóüzenet formájában sok sikert a versenyzők számára.

Idén is nagyon izgalmas, Európát érintő tételmondatok körül folytak a viták, emlékeztetés pillanatokat szerezve mind a zsűritagok, mind a szópárbajt hallgató fiatalok számára.

Az eseményen Veres Hanga vitabíró, a Székelyudvarhelyi Egyetemi Központ oktatója, Bartha Dániel, az MCC Kárpát-medencei vita bajnoka, Farkas András, a tavalyi MIÉRT Erdélyi Perpatvar nyertes csapat tagja,

illetve Szepessy László, az MCC Kárpát-medencei vita bajnoka pontozta a vitázó csapatokat, figyelve stratégiáikat, logikusan felépített érveiket, tájékozottságukat az adott témában.

A vitavetélkedő utolsó, döntő vitája méltó befejezése volt a III. MIÉRT Erdélyi Perpatvarnak, amelyen az Arad megyei Gerillák és a Kolozs megyei ViTarolók mérték össze vitaismereteiket „Az István, a királyban Koppánynak volt igaza” tételmondat alapján.

Végül, az összesített pontok alapján, a ViTarolók csapata került ki az est nyerteseként, így a lányokból álló csapat jutalma, a rengeteg tudás mellett, egy brüsszeli tanulmányút; az Európai Parlamentbe is ellátogathatnak.

Az eredményhirdetés előtt Tornai Szilárd minden résztvevőnek egy ismerő oklevelet adott át, és arra biztatta őket, hogy a Perpatvaron tanultakat építsék be mindennapjaikba is, merjenek kiállni véleményük mellett, hallassák a hangjukat, és építsenek olyan közösséget, ahol a vita nem tabu, ahol bárki meg meri osztani gondolatait.

Törökország geopolitikája

Lesz-e pálfordulás?

Nagy-Bodó Szilárd

Február 24-én robbant ki az orosz–ukrán háború, és azóta Törökországnak több fontos szerepe is volt a két ország közötti tárgyalásokban. Békétárgyalásokat szerveztek ott, Törökország közbenjárásával született meg gabona-exportról szóló megállapodás, szintén a törökök hoztak tető alá egy 300 fős tűzcsészer is. Mindez azt mutatja, hogy Törökország egyfajta kettős ügynök szerepet akar játszani, amivel elősegítheti a békét. Ennek ellenére sokan tartanak attól, hogy egyszer megmondolja magát, és átáll a Vladimir Putyin vezette Oroszország oldalára.

Tagadhatatlan, hogy Törökországnak központi szerepe van a világpolitikában, ami a földrajzi elhelyezkedéséből is adódik, mutat rá *dr. Pénzváltó Nikolett* Törökország-szakértő, a Mathias Corvinus Collegium Migrációkutató Intézetének kutatási vezetője. A kontinensek és civilizációk keresztetűződésében fekvő ország a mostani háborús helyzetben is azon fáradzik, hogy megtalálja az egyensúlyt, és jó kapcsolatot ápoljon mindkét féllel, annak reményében, hogy minél hamarabb megszületik a bé-

kéről vagy legalább a tűzszünetről szóló megállapodás. Ám nem kell Törökország szerepét túlmisztifikálni, hiszen Ankarának is érdeke, hogy minél hamarabb béke legyen.

Törökország a jelenlegi „kettős ügynök” szerepével azt próbálja demonstrálni, hogy az ország erős és különleges, illetve képes arra, amire más államok nem, vagyis tárgyalóasztalhoz ültetni a feleket, megoldotta a szakember. A török kormányzat abban reménykedik, hogy ez hosszú távon a külpolitikai mozgásterét is növeli. Ankarának fontos, hogy megőrizze a semlegességét, hiszen mind Ukrajna, mind Oroszország fontos partnere. Előbbivel az ipari együttműködés, utóbbival az energiavásárlás miatt ápol jó kapcsolatot.

Pénzváltó Nikolett

tot. Pénzváltó Nikolett nyomatékositotta, hogy Törökország úgy tudja fenntartani a jó kapcsolatot Oroszországgal, hogy ez nem befolyásolja a NATO-val vagy az Európai Unióval való viszonyát.

A relatív jó kapcsolat ellenére vannak kisebb-nagyobb konfliktusok Törökország és a többi NATO-tagállam között, ezért többen felvetették azt az eshetőséget, hogy az ország egyszer csak hátat fordít a NATO-nak. Ám ennek jelenleg nincs semmilyen jele, mondta a Tö-

rökörszág-szakértő. A törökök pontosan tudják, hogy mennyire értékesek az Észak-atlanti Szövetség számára. Elég csak ránézni a térképre, és mindenki láthatja, hogy mennyire konfliktusokkal terhelt területen fekszik Törökország. Nemrég még háború dúlt Grúziában, Szíriában, Irakban, most pedig Ukrajnában. Egy ilyen környezetben, az orosz fenyegetés árnyékában a törökök mindenképpen értékelik azt a védelmet, amit a NATO nyújt számukra. A másik oldalról nézve pedig a NATO számára is értékes Törökország, hiszen a NATO második legnagyobb erejével rendelkezik, illetve az ország kulcsfontosságú geopolitikai helyen van, a törökök őrzik a NATO délkeleti szárnyát.

Ha Törökország tető alá tudna hozni egy fegyverszünetet vagy a békét, az hatalmasat lendítene a nemzetközi megítélésén, erre a későbbiekben is hivatkoznának a történelemkönyvek. Továbbá

tételelmkönyvek. Továbbá visszaigazolást és megerősítést kapna, hogy Törökország a jövőben is szuverén külpolitikát folytathat, hiszen ebben a háborúban is hasznosnak bizonyultak a jó kapcsolatai, mondta dr. Pénzváltó Nikolett.

A szakember azt is hozzátette,

Törökországnak az a célja, hogy minél kevesebb legyen a vesztesége a háború miatt, ezért is törekszik a békére. Azonban, ha a helyzet eszkalálódik, és Törökországnak döntenie kell, hogy melyik oldalra áll, szinte biztos, hogy a NATO-t fogja választani, ami annak is az eredménye, hogy a török–orosz kapcsolatokat mindig a konfliktus jellemezte, és számos háborút vívott egymással a két elődállam. Továbbá a korábbi fegyveres konfliktusokban is az ellenkező oldalon állt a két ország. Azt sem kell elefelejteni, hogy korábban éppen a szovjet fenyegetés hatására lépett be Törökország a NATO-ba.

Dr. Penzváltó Nikolett a háború lezárása kapcsán azt válaszolta, a szakértők arra számítanak, hogy a háború még sokáig elhúzódik. A je-

lenlegi helyzet azt mutatja, hogy tavasz előtt nem lehet békétárgyalásokról vagy tűzszünetről beszélni. Az is kérdés, hogy mit tekintünk a háború végének, vetette fel a kérdést az MCC Migrációkatutató Intézetének kutatási vezetője. Hiszen békére tavasszal sem lehet számítani, legfeljebb tűzszünetre, ami azt jelenti, hogy egy ideig a konfliktus kisebb intenzitású lesz, de nincs zárva az sem, hogy ha nem sikerül megállapodni, újra előkerülnek a fegyverek.

Egyelőre ebben a kérdésben nem lehetünk túl bizakodók. Ami Törökország szerepét illeti, dr. Pénzváltó Nikolett úgy véli, ezután is azon lesz az ország, hogy elősegítse a békét a két fél között. Az más kérdés, hogy mennyire tud eredményes lenni a közvetítésben.

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BEÉPÍTÉS és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban.
Tel. 0745-379-638. (66289)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német
REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638. (66289)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segítyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (66256)

A SAPIENTIA EMTE MAROSVÁSÁRHELYI KARA pályázatot hirdet **ÓRAADÓI ÁLLÁS** betöltésére a 2022/2023-as egyetemi év II. félévétől. Bővebb információk az ms.sapientia.ro honlapon olvashatók. (-I)

A SAPIENTIA EMTE MAROSVÁSÁRHELYI KARA pályázatot hirdet meghatározott idejű TANÁRSEGÉDI ÁLLÁS betöltésére a 2022/2023-as egyetemi év II. félévétől. Bővebb információk az ms.sapientia.ro honlapon olvashatók. (-I)

***A hirdetési rovatban
megjelent közlemények,
reklámok tartalmáért
a hirdetésfeladó vállalja
a felelősséget!***

LAKÁS

KIADÓ hétfélig ház szilveszterre Me-
zőmadarason. Tel. 0752-214-490.
(18240-I)

MINDENFÉLE

CÉG 10% kedvezménnyel vállal h  zt  k  sz  t  st, t  t  j  v  t  st, cser  p  r  gat  st,   p  t  kez  si, belt  ri munk  t stb.
Tel. 0774-574-527. (17885-I)

VÍZSZERELÉS, villanyszerelés, javítások. Tel. 0774-574-527. (17886-I)

FAVÁGÁST, bokorvágást vállalunk.
Tel. 0770-621-920. (17885-I)

MOSÓGÉPET és hűtőszekrényt javítok. Tel. 0755-825-502. (18086-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Kegyellel és mély
fájdalommal emlékezünk
2021. december 26-ra
FELMÉRI RÉKA szül. Nagy
halálának első évfordulóján.
Kivételes, drága kincsünk
nincs közöttünk, de őt feledni
soha nem lehet.
Emléke legyen áldott,
nyugalma csendes!
Szerettei. (18234-l)

Kegyelettel és fájdalomtól
megtört szívvel emlékezem
életem két legszomorúbb
napjára, FÜLÖP LAJOS
gyógyszerész halálának 24.
és FÜLÖP MAGDOLNA
született Kónnáth
gyógyszerésznő halálának 10.
évfordulóján. Nyugodjatok
kékeiben, drága szüleim.
Végaszthalhatatlanul bánatos
lányotok, Évike. (18200)

ELHALÁLOZÁS

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, dédnagymama, rokon és jó szomszéd,

VÉCSEI ROZÁLIA
szül. SZATMÁRI ROZÁLIA
életének 88. évében megpihent.
Drága halottunk temetése 2022.
december 28-án, szűrdén de. 11
órákor lesz a maroszentgyörgyi
új temetőben, református szer-
tartás szerint.
Emléke szívünkben örökké élni
fog. Emléke legyen áldott, nyu-
galma csendes!
A gyászoló család. (18235-l)

Fájdalommal teli szívvel tudatjuk, hogy a szeretett feleség, édesanya, nagymama, testvér, anyós, rokon,

BARABÁS ILONKA
szül. Dakó
életének 76. évében csendben
örökre eltávozott. Drága halot-
tunk temetése december 27-én,
kedden 14.30 órakor lesz a jeddi
temetőben, unitárius szertartás
szerint. Emléke legyen áldott,
nyugalma csendes!

Búcsúzik tőle férje, István,
lányai, Ilon és Noémi, unokája,
Zsuzsi, vejai, Barni és Béla. (p-l)

**December 28-án, szerdán este 7 órától bemutató, további előadások:
december 29-én, 30-án és 31-én este 7 órától, majd január 2-án, 3-án, 4-én, 5-én,
6-án, 7-én és 8-án, szintén este 7 órától –
Marosvásárhely, Maros Művészegyüttes terme**

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Nyáry Krisztián
Így szerettek ők 3

Delia Owens
Ahol a folyami rákok énekelnek

Dr. Máté Gábor,
Máté Dániel
Normális vagy

Marosvásárhely, Győzelem tér 18., Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó		• Emma vendéglő,	- 0740-083-077
- információ	- 118-932	- hidegtalak készítése	- 0365/404-664
- általános	- 118-800	• Prefektúra	- 0265/266-801
• Központosított ügyelet		• RDS-RCS	- 0365/400-401
(Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD,			- 0365/400-404
Csendőrség, Mentőállomás):	112	• Aquaserv:	
• Rendőrség	- 0265/202-305	- hideg víz-csatorna	- 0265/215-702
• SMURD (betegekkel		- közönségszolgálat	- 0265/208-888
kapcsolatos információk)	- 0265/210-110	- központ	- 0265/208-800
• Sürgősségi szolgálat:			- 08008 208-888
- gyermekeknek	- 0265/210-177	• Áramszolgáltató vállalat	- 0800-500-929
Marosvásárhelyi		- vidék	- 0265/929
Polgármesteri Hivatal	- 0265/268-330	• Delgaz Grid	- 0265/200-928
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS,			- 0800/800 928
otthongondozó szolgálat,		• Fogasztóvédelmi hivatal	- 0265/254-625
8-16 óra között:	0736-883-110	• Vasútállomás	- 0265/236-284
		• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés	
• Optika-Optofarm	- 0265/212-304	(0-24 óra), professzionális balzsamozás	
	- 0265/312 436	Nemzetközi halottszállítás	- 0265/215-119
	- 0265/250-120		- 0744-282-710
	- 0265/263 351	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)	- 0265/263-865
• Optolens szemsebészet	- 0265/263-351	koporsók, kellékek,	- 0745-606-215
• Marmed	- 0265/250-344	koszorúk	- 0745-606-269
járobeteg-rendelő:	- 0756-468-658	és halottszállítás	- 0758-047-604
	- 0729-024-380	• Maros megyei RMDSZ	- 0265/264-442
Labor	- 0751-114-307		- 0265/262-907
	e-mail: marmed@marmed.ro,		
	www.marmed.ro		
• Dora Optics	- 0733-553-976		
• Dora Medicals	- 0265/212-971		
• Radiológia, echográfia			
Dr. Jeremiás István	- 0265/222- 446		

Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak. Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es telefonon.

ETV ERDÉLYI MAGYAR
TELEVÍZIO

MINDEN HÉTKÖZNAP
18:20-TÓL

MOZAIK

therezia®
Mezőpaniti tejtermékek...

Rovar- és rágcsálóirtás – Fertőtlenítés –
Növényvédelmi kezelések

ISO 9001
ISO 14001
OHSAS 18001

Az ÖNÖK
kényelméért
és egészségéért!

A Coral Impex Kft. elérhetősége: Marosvásárhely, 1918. December 1. út
261. sz. 3. lakrész. Tel/fax: 0265/256-004;
e-mail: coralmures@coralimpex.ro; www.coralimpex.ro

Marosvásárhelyi
Rádió
Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro

NON STOP
állunk rendelkezésedre!

RexoGold
a te zálogházad

Str. Frantz Liszt nr. 11
Telefon: 0265 - 25.11.11
Mobil: 0748 - 25.11.11
www.rexogold.ro

Spălătorie și detailing auto
Beltrand

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

rádió
Gaga
Slágerek
és új zenék

Map showing radio frequencies across Romania.